

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
September 2, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 2, 1994

Nr. 171

Dauguma JAV gyvenančiųjų pritarė referendumui

Vašingtonas, rugpjūčio 31 d. — Lietuvos Respublikos Ambasada Vašingtone praneša, kad jau galutinai susumuoti rugpjūčio 27 d. įvykusio referendumo balsavimo Jungtinėse Amerikos Valstijose rezultatai. Balsavimas buvo vykdomas paštu. 175 Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolat ar laikinai gyvenantys Jungtinėse Amerikos Valstijose, užsiregistravo dalyvauti referendume dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių bei akcijų ir pažeistos teisėsaugos“ nuostatų, ir jiems buvo išsiųsti balsavimo biuleteniai (lapeliai). Iki balsų skaičiavimo buvo gauta 129 vokai su užpildytais balsavimo biuleteniais, iš jų keturi buvo negaliojantys, kadangi buvo išbraukti arba palikti abu galimi atsakymai į referendumo klausimus.

Suskaiciavus balsus, nustatyta, kad dauguma balsavusiųjų pritarė referendumui pateiktoms įstatymo nuostatomis. Balsuojant pagal atskiras nuostatas, daugiausia balsų surinko nuostata dėl teisėsaugos stiprinimo — 118 „už“, 7 „prieš“; dėl neteisėto privatizavimo — 114 „už“, 11 „prieš“; dėl neteisėto privatizavimo padarinių panaikinimo ir tolesnio valstybinio turto pirminio privatizavimo — 112 „už“, 13 „prieš“. Mažiausiai pritarė nuostatai dėl gyventojų indėlių atstatymo ir apdraudimo — 106 „už“, 10 „prieš“.

Tuo pačiu Ambasada apgailestaudama turi pažymėti, kad buvo susilaukta pastabų dėl referendumo organizavimo Jungtinėse Amerikos Valstijose. Balsavimo biuleteniai visiems

JAV gyvenantiems Lietuvos Respublikos piliečiams iš anksto nebuvo išsiųsti todėl, kad Ambasada gavo Vyriausiosios Rinkimų Komisijos atsiųstus piliečių sąrašus be jų gyvenamosios vietos JAV adresų. Atsakydami į Ambasados prašymą pateikti piliečių adresus, atsakingi Vyriausiosios Rinkimų Komisijos Vilniuje pareigūnai pranešė, kad jie neturi duomenų apie tų piliečių gyvenamąją vietą Jungtinėse Amerikos Valstijose. Todėl Ambasada, siekdama informuoti kuo daugiau Lietuvos piliečių, žinias apie referendumą perdavė Lietuvos Respublikos Generaliniams konsulams, JAV LB visuomeninių reikalų tarybai, lietuviškiems laikraščiams bei lietuviškoms radijo laidoms, prašydama pagedaujančius dalyvauti referendume skubiai pranešti Ambasadai gyvenamosios vietos adresą bei kitus duomenis.

Pagal Ambasadoje nustatytą tvarką balsavimo biuleteniai buvo išsiunčiami ne vėliau, kaip sekančią dieną nuo piliečio laiško gavimo dienos. Patiems pirmiesiems balsuotojams biuleteniai buvo išsiųsti rugpjūčio 17 d., kadangi Vyriausiosios Rinkimų Komisijos išsiųsti balsavimo biuleteniai Ambasadoje buvo gauti rugpjūčio 16 dieną.

Siekdama, kad ateityje balsavimai vyktų sklandžiau, Ambasada siūlo JAV gyvenantiems Lietuvos piliečiams pranešti Ambasadai savo gyvenamosios vietos adresą.

Ambasada dėkoja visiems dalyvavusiems referendume, o taip pat pareiškiusiems pastabų ir pasiūlymų dėl referendumo organizavimo.

Krikščionys Demokratai nori Nežinomojo Partizano paminklo Vilniuje

Vilnius, rugpjūčio 31 d. — Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos (LKDP) valdyba trečiadienį priėmė rezoluciją, kurioje „pasisako už tai, kad vienoje iš Lietuvos sostinės Vilniaus centrinių aikščių būtų palaidotas Nežinomasis Partizanas, o prie jo kapo pastatytas Lietuvos partizanų kovų ir jų gyvybės aukos paminklas kaip Tautos ir Valstybės ypatingos pagarbos ženklas“.

LKDP valdybos pirmininko Povilo Katiliaus š.m. rugpjūčio 31 d. pasirašytoje rezolucijoje prisimenamas partizaninio judėjimo ištakos 1940-1941 m. ir pažymima, kad „prieš 50 metų lietuvių tauta pakilo į visuotinę ginkluotą kovą prieš sovietinius okupantus“. Kad būtų patvirtintas paminklas norima dėl to, „kad dešimtmetį trukusios lietuvių partizanų kovos turėjo ypatingos įtakos Lietuvos okupacijos ir jos prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą tarptautiniam nepažinimui, jos nepriklausomybės atkūrimui 1991 m. kovo 11 d. ir okupacinės kariuomenės pasitraukimui iš Lietuvos 1993 metų rugpjūčio 31 dieną“.

Rezolucijoje „didžiai vertinamas“ Lietuvos partizanų didvyriškumas 1944-1953 metų partizaniniame kare ir jame dalyvavusieji ir pasiaukojusieji laikomi „tikraisiais Lietuvos kariais savanoriais“. Joje su gilia

pagarba minima „kovose už Lietuvos laisvę kritusių dešimčių tūkstančių Lietuvos sūnų ir dukrų“ gyvybės auką, „kurių daugelio net vardai ir kapai nežinomi“.

Krikščionys demokratai priimtoje rezolucijoje išreiškia tikėjimą, jog „po daugelio dešimtmečių dar ryškiau atsiskleidęs partizanų kovų prasmingumas skatins dabarties ir ateities lietuvių kartas ypatingai branginant ir visada ginti Tėvynės laisvę bei valstybės nepriklausomybę“. Jie taip pat mano, kad dabartinė nepriklausoma Lietuva dar nėra deramai įamžinusi partizanų laisvės kovų atminimo ir didvyrių gyvybės aukos, „ypač valstybės sostinėje“ ir todėl nori, kad būtų sostinės žymioje vietoje būtų pastatytas paminklas Nežinomam Partizanui, „kaip Tautos ir valstybės ypatingos pagarbos ženklas“.

Ukrainoje susidegino nacionalistas

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (LA) — Brodų mieste, Ukrainoje, rugpjūčio 16 d. susidegino ukrainiečių nacionalistas, protestavęs prieš, jo manymu, prorusišką prezidento Leonid Kučmą politiką, pranešė Rusijos televizija. Pranešime sakoma, kad prieš susidegindamas žmogus perspėjo, esą tokių savižudybių

Pasipuošę paradinėmis uniformomis, Rusijos kariai Treptov parke, Berlyne, dainuoja „Sudiev, Vokietija“, žygiuodami pro sovietinį karo paminklą buvusiam Rytų Berlyne. Visą dieną trukusiose 2,000 Rusijos karių išleistuvėse, kuriose dalyvavo ir Vokietijos kancleris Helmut Kohl ir Rusijos prezidentas Boris Jelcin, buvo daug apsaugos personalo ir mažai žiūrovų. Nors dalis šių karių išvyko dar tą pačią dieną, likusieji išsikraustys iki rugsėjo vidurio.

Rusijos kariuomenė išvyksta iš Vokietijos

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (LR) — Trečiadienį paskutiniai Rusijos kareivis paliks Vokietiją. Tuo metu paskutiniai Rusijos kareiviai taip pat turi būti išvesti iš Latvijos ir Estijos, rašo „Lietuvos rytas“.

Rusijos spauda 1994-uosius pavadino didžiojo atsitraukimo metais. Rugpjūčio 31 d., pasak dienraščio „Komsomolskaja pravda“, baigsis pusę amžiaus trukusi Rusijos okupacija Rytų Europoje.

Trečiadienį buvusios sovietų kariuomenės išvedimo iš Vokietijos ceremonijoje Berlyne dalyvaus kancleris Helmutas Kohl ir Rusijos prezidentas Boris Jelcinas. Buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės Vakarų grupės vadas Matvej Burlakov paskelbs apie armijos išvedimą. Į iškilmės Berlyno dramos teatre ir išvedimo ceremoniją pakviesta dalyvauti apie tūkstantis svečių iš užsienio. Paskutiniai 2,000 Rusijos kareivių Vokietiją paliks rugsėjo 1 dieną.

Rusijos armija vieniems vokiečiams primena pergalę prieš fašizmą 1945 metais. Berlyno išvadavimo metu žuvo 100,000 tuometinės Sovietų Sąjungos kareivių. Tačiau po to penktą dešimtmečių ši kariuomenė Kremliui padėjo išlaikyti komunistinį režimą Rytų Vokietijoje.

Buvę Antrojo pasaulinio karo sąjungininkai — JAV, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos pajėgų atstovai napanoro kartu su Rusijos kareiviais dalyvauti bendrame atsivertimo paradede. Jie dar nepamiršo to, kad greitai po karo turėjo ginti nuo sovietų Vakarų Berlyną. Praėjus savaitei po buvusios sovietų kariuomenės išvedimo, Vakarų sąjungininkai taip pat atsivertins su Berlynu.

planuojama būsimojo Rusijos prezidento Boris Jelcino vizito Kijeve metu.

Jelcinas lankysis Ukrainoje rugsėjo pabaigoje arba spalio pradžioje. Abiejų šalių prezidentai ketina pasirašyti draugystės ir bendradarbiavimo sutartį.

1953 m. sovietų tankai nu-malšino sukilimą, o kareiviai su raudonomis žvaigždėmis saugojo 1961 m. iškilusią Berlyno sieną.

Po šio beveik pusę amžiaus trukusio priešiško mažiausiai kas galėjo tikėtis, jog remiantis 1990 m. pasirašyta „Du plius keturi“ sutartimi bus suvienyta Vokietija ir išvesta sovietų kariuomenė.

Šaltojo karo metais Vokietijoje dislokuotą buvusios Sovietų Sąjungos armijos Vakarų grupę sudaro elitinės pajėgos, ginkluotos naujosios modelio tankais T-80 bei naikintuvais MIG-29 ir pasirošusios bet kuriuo momentu susiremti su NATO pajėgomis.

Labiausiai įtemptu metu buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės Vakarų grupėje buvo 338,000 kareivių ir karininkų.

Sugriežtinta metalų supirkimo tvarka

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (AGEP) — Lietuvos vyriausybė smarkiai sugriežtino tauriųjų metalų atliekų supirkimo ir perdirbimo tvarką, tranzitą per Lietuvą bei apmokestino jų eksportą 30% muitu. Manoma, kad toks sprendimas sugadins nuotaiką įvairiems biznieriams, kurie pusei metų supirkinėjo iš žmonių aukso, sidabro ir platinos gaminius ir pardavinėjo juos dukart ar triskart brangiau.

Pagal rugpjūčio 22 d. vyriausybės nutarimą, supirkti, perdirbti ir eksportuoti tauriųjų metalų atliekas bei lauzą nuo šiol galės tik ūkio subjektai, turintys vyriausybės patvirtintas licencijas. Tokioms įmonėms leidžiama sudaryti tiesiogines sutartis su užsienio partneriais, jas įregistruojant finansų ministerijoje.

Metinis valstybinis leidimas supirkti tauriųjų metalų atliekas kainuoja 50,000 litų. Iki šiol šiai veiklai nereikėjo valstybinio leidimo.

Tauriųjų metalų, brangakmenių, jų gaminių, atliekų ir lauzo apskaita, kaip ir iki šiol, kontroliuos valstybinė prabavimo priežiūros įmonė „Liet-

Kartu su jų giminėmis bei aptarnaujančiu personalu iš Vokietijos reikėjo išgabenti 546,000 žmonių, 12,400 tankų ir šarvuotų transporterių, 3,700 artilerijos įrenginių bei 677,000 tonų amunicijos.

Suvenyta Vokietija už buvusios sovietų kariuomenės išvedimą sumokėjo 9 milijonus dolerių, iš jų 5 milijonai dolerių buvo skirti Rusijai pastatyti 42,000 butų išvedamų karininkų šeimoms.

Iš Vokietijos išvedama dabar jau Rusijai priklausanti kariuomenė paliko tuščius poligonus ir kareivines, kurių bendras plotas — 2,400 kvadratinų kilometrų. Tai prilygsta Liuksemburgo valstybės plotui.

Kol kas net ne visi šie poligonai yra ištirti, tačiau dauguma jų užteršti degalais ir amunicijos liekanomis.

Vokietijos gamtos apsaugos ministerijos duomenimis, jų išvalymas kainuos šaliai dar daug milijonų dolerių.

praba“.

„Lietprabos“ direktorius Eimantas Mitkus sako, kad Lietuvoje greičiausiai yra apie 10 tonų sidabro ir 3 tonos aukso gaminių, tačiau kontroliuojamas jų kiekis daug mažesnis. Tai reiškia, kad į valstybės biudžetą nepatenka dideli pinigai, todėl ir nutarta kontrole smarkiai sugriežtinti. Be to, žmonės nebebus apgaudinėjami ir parduos aukšą ir sidabrą ne kaip laužą, o kaip gaminius — t.y. brangiau. Pasak E. Mitkaus, Lietuvoje yra tik dvi rimtos firmos, kurios yra pajėgios perdirbti tauriųjų metalų atliekas ir galės nusipirkti tam darbi valstybinius leidimus. Tai „Lietmet“ Vilniuje ir Jonačiū firma Kaune. Visos kitos, teigė pašnekovas, neįstengs nusipirkti leidimų ir turės užsidaryti.

Iki šiol tauriųjų metalų eksportas iš viso nebuvo apmokestintas. 30% eksporto maitas yra didžiausias tarp taikomų metalams. Juodųjų ir spalvotųjų metalų atliekos ir laužas eksportuojami mokant 15% maitą.

Kitu, rugpjūčio 23 d. nutarimu, vyriausybė smarkiai su-

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXSAS (312) 585-8284

Pabaltiečiai atšventė Rusijos karių išvykimą

Talinas, rugpjūčio 31 (AP) — Paskutiniai Rusijos daliniai trečiadienį tyliai iššlino iš Latvijos ir Estijos, tuo, Baltijos vadų žodžiais, iš tikrųjų užbaigiant II Pasaulinį karą. Pabaltiečiai atšventė kariuomenės išvykimą — 50 metų po sovietų invazijos — maldomis, muzika, kalbomis ir fejerverkais. „Nuo šios dienos nebėra svetimų dalinių Estijos žemėje“, tarė Estijos prezidentas Lennart Meri. „Ši diena pažymi liūdniausio mūsų istorijos poskyrio pabaigą“.

Rygos Dom katedroje buvo pamaldos už sovietinės okupacijos aukas. Anot Associated Press žinių agentūros pranešimo, dešimtys tūkstančių žmonių, kurie priešinosi sovietinei okupacijai, buvo nužudyti ar ištremti po 1940 m. priverstinio Baltijos šalių prijungimo prie Sovietų Sąjungos pagal slapta jos susitarimą su nacių Vokietija.

Sovietų Sąjunga ir vėliau Rusija Baltijos šalyse laikė 200,000 karių. Jų išvedimo delsimas po Sovietų Sąjungos žlugimo 1991 metais sukėlė kartėlį daugeliui pabaltiečių, rašoma žinioje.

Rusijos Gynybos ministerijos atstovas pasakė, kad paskutiniai karininkai apleido Rygą rugpjūčio 31-osios rytą. Paskutiniai Rusijos daliniai iššlono ir laivai išvyko iš Latvijos ir Estijos rugpjūčio 30-sios rytą.

Daugelis rusų pyko, kad buvo priversti išvykti. Vienas rusas jūrininkas, išvykdamas iš laivyno bazės prie Talino, ant

sienos didžiulėmis raidėmis užrašė: Sugrįšime!

Maskvoje užsienio reikalų ministro pavaduotojas Sergej Krylov išpėjo, kad Rusija naudos „politines, moralines, ekonomines ir kitas“ priemones prieš pabaltiečius, jeigu jie pažeis rusiškai kalbančiosios mažumos teises.

Taline prezidentas Meri šaukėsi naujų santykių su Rusija. „Nelaikas suvesti senas sąskaitas“, jis kalbėjo Baltijos pajūryje prie betoninio paminklo sovietinei pergalėi prieš nacius susirinkusiai miniai.

Iš savo atostogų Martha's Vineyard JAV rytiniame pajūryje prezidentas Bill Clinton pareiškimo sveikino Estijos, Latvijos, Vokietijos ir Rusijos žmones. „Tai efektyviai užbaigia pokario skyrių Europos istorijoje ir atveria duris į naują, regioninio stabilumo ir bendradarbiavimo erą“, pareiškė prezidentas.

Šimtai jaunimo atvyko į roko muzikos koncertą ir fejerverkus vidurnaktį Talino Laisvės aikštėje. Ketvirtadienį, kai vyks dauguma iškilmų Latvijoje, skambės visi varpai.

Rusijos kaimynai iš šiaurės — Švedija, Suomija ir Danija — taip pat pasidžiaugė Rusijos kariuomenės išvedimu.

Šiauliuose remontuos lėktuvus

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (Elta) — Lietuvos vyriausybė leido Susisiekimo ministerijai ir Šiaulių savivaldybei vietoj Šiaulių aviacijos remonto įmonės steigti bendrą su JAV firmomis įmonę — Lietuvos Lėktuvų Aptarnavimo Korporaciją LAMCO. Šioje įmonėje bus remontuojami ir techniškai aptarnaujami lėktuvai Boeing, TU ir kiti lėktuvai, priklausantys aviakompanijoms Lietuvos Avialinijų ir Baltic International USA kompanijoms.

Įmonė steigama buvusioje Rusijos kariuomenės karo aviacijos remonto gamykloje. Likviduodami įmonę, turėjusią 1500 darbo vietų, Rusijos kariai išsivežė visus įrenginius, prietaisus, inventorių, palikdami tuščius pastatus. Šie daugiau kaip 55,000 kvadratinų metrų ploto pastatai jau antri metai stovi tušti, nes įmonėi kurti nebuvo skirta lėšų iš valstybės biudžeto.

Pagal pasirašytą ketinimų protokolą numatyta, kad įmonės steigėjai bus JAV firmos Baltic International USA ir Northwest Airlines USA (60% istatinio kapitalo) bei Lietuvos susisiekimo ministerija ir Šiaulių savivaldybė (40% istatinio kapitalo). Bendros Lietuvos ir JAV įmonės įstatinis kapitalas sudarys apie 48 milijonus litų.

KALENDORIUS

Rugsėjo 2 d.: Ingrida, Steponas, Vaidevutis, Vismilas.
Rugsėjo 3 d.: Šv. Grigalios Didysis, popiežius, Bažnyčios mokytojas (gimė 540 m., mirė 604 m.); partizanų vadas Juozas Lukša-Daumantas žuvo kovoje 1951 metais.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

A. DAUKŠAI IR DR. L. PETRAUSKUI MIRUS

SUDIEU ALGI, SUDIEU LIUKA

Algirdas Daukša

Vėl liūdime netektį dviejų lietuviškojo sporto veteranų ir sporto darbuotojų — Algio Daukšos, mirusio š.m. liepos 4 d. New Yorke ir dr. Leono Petrausko, š.m. liepos 18 d. mirusio Sydney, Australijoje.

Prieš 69 metus Algis Daukša gimė Kaune, ten mokėsi (su trumpa pertrauka Kretingoje), ten sportavo. Kaip geras stalo teniso žaidėjas jau 1942 metais buvo trečias geriausias Lietuvoje, o mišriame dvejetse su Jurgelyte — ir Lietuvos čempionas. Gerai žaidė futbolą ir krepšinį, pradžioje Kauno LFLS komandoje, vėliau Vokietijoje — Eichstade, o atvykęs Amerikon — New Yorke už lietuvių „Atletų“ klubą. Turėjau progos su juo žaisti N.Y. „Atletų“ futbolo komandoje vienerias rungtynes, o 1955 ir 1957 metais su N.Y. „Atletu“ komanda laimėjome Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio pirmenybes.

Algii nesvetimas buvo ir sporto žurnalizmas. Jis buvo nuolatinis „Darbininko“ sporto bendradarbis, rašė į mūsų sporto sąjungos leidžiamą „Sportą“ ir retkarčiais į kitus laikraščius. Tiek sporto aikštėje, tiek su plunksna ar sporto organizavime, jis visuomet atidavė savo širdį ir talentą. O kaip žmogus — buvo draugiškas, šiltas, atviras, pilnas humoro, o kartais ir draugiško sarkazmo (kaip sportininkų tarpe sakoma: mokojo „patraukti per dantį“). Palikęs mūsų sporto istorijos lapuose savo indėlį, ilsėkis ramybėje, Algi.

Š.m. liepos 18 d. Sydney, Australijoje, po sunkios ligos mirė dr. Leonas Petrauskas.

Dr. Leonas Petrauskas

Sportininkų tarpe jis buvo žinomas ir vadinamas Liuka. Susipažinau su juo 1938 m. Telšiuose, kai Lietuvos krepšinio rinktinė žaidė parodomąsias rungtynes prieš Telšių gimnaziją. Vėliau prieš jį teko kovoti Vokietijoje, kai jis atstovavo Tuebingeno „Vyčiui“. Jis buvo puikus krepšininkas,

kad ir nedidelio ūgio, bet vikrus ir greitas technikas. Nenuostabu, kad jis buvo išrinktas Lietuvos krepšinio rinktinėn, kuri 1937 ir 1939 m. pasipuošė Europos čempiono titulu.

Gimęs 1919 metais Kaune, 1943 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakultetą. Australijoje, kaip gydytojas, pradžioje turėjo dirbti Naujojoje Gvinėjoje, o vėliau, persikėles į Sydney, atidarė nuosavą medicinos kabinetą, kuriame dirbo iki paskutinių dienų.

Kaip sportininkas, jis buvo visapusiškas. Jaunystėje žaidė futbolą už Kauno LFLS klubo jaunių komandą, dalyvaudavo plaukimo varžybose, kur yra pasiekęs puikių rezultatų. „Ne pėsčias“ buvo ir stalo tenise.

Australijoje jo sportinis gyvenimas nenutrūko, tik pasuko kitais keliais. Naujojoje Gvinėjoje jis pradėjo žaisti lauko tenisą, golfą ir net bridžą, jei šį žaidimą pridėtume prie sporto. Visur jo sportinis talentas leido jam greit prasižvelgti į priekį.

Persikėles į Sydney įsijungė į lietuvių sporto klubą „Kovas“. Toliau kultūvavo golfą ir kažkaip dar užkliuvo už sklandymo. O su savo sportiniu entuziazmu ir talentu, netrukus pradėjo ryškėti puikiais rezultatais. To neužteko — perėjo į skraidymą motoriniais lėktuvais, išlaikė visus reikalingus egzaminus ir tapo sklandymo bei skraidymo instruktorium.

Liukai mirus, liūdi Sydney „Kovas“, Australijos ir Šiaurės Amerikos lietuvių sporto sąjungos, visi užsienio lietuvių sporto mėgėjai, netekę vispusišką gero sportininko, draugišką ir darbštą lietuvių. Teilsis ramybėje. V.G.

SKLANDYMO SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos sklandytojai, nepaisant sunkių ekonominių sąlygų, 1993 metais pasiekė gražių laimėjimų. Lietuvos komanda pirmą kartą sklandymo sporto istorijoje dalyvavo Pasaulio sklandymo čempionate. Į 23-čią sklandymo čempionatą Švedijoje, Berlinge miestelyje, iš 25 pasaulio šalių susirinko 116 dalyvių, sklandymo sporto nugalėtojų-čempionų. Lietuvai atstovavo 4 pilotai — Stasys Skalskis ir Vytautas Sabeckis 15 metrų klasėje, Vytautas Mačiulis ir Algis Jonušas standartinėje klasėje. Stasys Skalskis sklandytuvu LS-6b 15 metrų klasėje bendroje rungtynių įskaitoje laimėjo 4-ąją vietą. Vytautas Sabeckis sklandytuvu LAK-17, kuris tik prieš keletą dienų baigtas statyti, dar pilnai neišbandytas ore, todėl nenuostabu, kad V. Sabeckis iš 40 dalyvių 15 metrų klasėje užėmė 26 vietą. Naujausias lietuviškos konstrukcijos sklandytuvus LAK-17 per visą čempionatą buvo dėmesio centre. Sklandytojų V. Mačiulis ir A. Jonušas pasirodymas standartinėje klasėje buvo kiek prasčiau. Po varžybų Švedijoje, Vytautas Sabeckis su naujausiu lietuviškos konstrukcijos

Susitikime su sporto žurnalistėmis Lietuvoje. Iš k. — Roma Griniūtė — „Lietuvos aidas“, Sigita Krašauskas — ŠALFAS s-gos CV sekretorius, „Tėviškos žiburių“ Kanadoje sporto skyr. redaktorius ir Regina Mundrytė — „Lietuvos rytas“.

LIETUVOJE TARĖSI PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO VADOVAI

Pabaiga

ŠARŪNO MARČIULONIO SPAUDOS KONFERENCIJOJE

Maloni proga buvo dalyvauti Lietuvos krepšinio lygos pirminko Šarūno Marčiulonio ir LKL Tarptautinių ryšių patarėjo A. Pakulos surengtoje spaudos konferencijoje.

Teko patirti iš paties Šarūno, kad jis yra keičiamas ir iš „Golden State Warriors“ pereis į Seattle „SuperSonics“ klubą. „Tačiau keitimas negalėtų įvykti, jei mano kojos būklė (po traumos) nepatenkintų Seattle klubo gydytojų ir trenerių...“ sakė Šarūnas. Jis tačiau nemano, kad būtų sunkumų, nes jau gali normaliai lankytis ir jaučiasi gerai. Šarūnui, pagal kontraktą, yra belikę treji metai su „Golden State Warriors“, tačiau, kaip jis pareiškė: „Tai yra natūralus NBA „virtuvės“ reiškinys... iš visko daroma prekyba, jokių draugysčių čia jau negali būti...“ Jei keitimas įvyks, reikės Šarūnui taikytis prie naujos aplinkos.

Š. Marčiulionis ir A. Pakula po apsilankymo FIBA būstinėje Miunchene žurnalistams aiškino, kad FIBA'i mažai žinoma LKL veikla. Susidarė išpuolis, kad Tarptautinės

federacijos vadovai nesuvokė kelerių pastarųjų metų Lietuvos krepšinio krizės, kuri prasidėjo pajėgiausiems žaidėjams išvykusiems į užsienį. Sutarta keistis informacija. Anot Šarūno, Lietuvos krepšiniui truks keletas metų, kol sugrįš ir buvusi tarptautinė lygi.

SUSITIKIMAS SU LTOK PIRMINKU A. POVILIŪNU

Dar vienas svarbus susitikimas vyko tarp ŠALFAS-S-gos atstovų ir LTOK pirminko Artūro Poviliūno ir generalinio sekretoriaus Petro Statutos jų būstinėje. Kalbėtasi

Futbolas Čikagoje

„LITUANICA“ — „VIKINGS“ 0:6

Rugpjūčio 28 d. popietėje dangus buvo apsiniaukęs ir grąsino lieti. Tačiau jeigu galvojame apie lietų tai lijo tik... i varčias. Čia kalbame apie „Lituanicos“ — „Vikings“ susitikimą Lemon-to lietuvių centro aikštėje, kur lyg perkūnas iš giedro dangaus trenkė nelauktu dideliu lietuvių futbolininkų pralaimėjimu.

Čia, žinoma, būta rimtų priežasčių, jeigu „rimtu“ dalyku galima laikyti žaidimą su 8 žaidėjais. Taip! Su aštuoniais buvo pradėtos rungtynės savoje aikštėje, stebint savai publikai, naujo futbolo sezono pirmose rungtynėse. Dar galima pridėti, kad maždaug pirmojo kėlinio viduryje aikštėje pasirodė dar vienas „Lituanicos“ futbolininkas, o nuo antrojo kėlinio pradžios jau pamatėme ir dešimtąjį — vartininką Mark Jenigą (pirmąjį kėlinį vartus saugojo puolėjas Virgis Žuromskas). Tačiau dešimtyje „Lituanica“ nebuvo lemta ilgai rungtyniauti, nes tuoj pat nelabai apdairus teisėjas Rolandui Siniakovui parodė antrąjį geltoną įspėjimo kortelę ir už tai jis turėjo apleisti aikštę.

Nors žaidžiant be trijų, o vėliau — be dviejų žaidėjų, „Lituanica“ ilgą laiką laikėsi garbingai, pirmą kėlinį pralaimėdama tik 2-0. Antro kėlinio pradžioje net buvo persiorientuota ir pradėta varžovus pulti, tačiau tas atnešė tik neigiamas pasekmes. Žaidžiant su devyniais žaidėjais įvarčius įmušti sunku, o gauti — lengva. Taip ir atsitiko! Į mūsų vartus (kartais net tuščius ar grynųjų visai neginamus) krito dar keturi įvarčiai.

Komandos vadovai: Gediminas Bielskus ir Albertas Glavinskis dėl šio tragiško įvykio kaltino kai kuriuos žaidėjus, kurie, nors žadėję atvykti — nepasirodė. Sakė, kad buvo

išsivijęs ir LTOK bendradarbiavimo klausimais. Ponas Poviliūnas nusiskundė dėl dažnai pasitaikiusių nesklaidumų, kuriuos sukeldavo nulykę į Kanadą ar JAV-bes sportininkai iš Lietuvos. Jie nebegalį tų išvykų kontroliuoti, o aplamai Lietuvoje atrodo iki šiol dar nėra „jėgos“, kuri ribotų ir darytų atranką, kam, kur ir kokiomis sąlygomis būtų patartina ar net leidžiama vykti.

LTOK pirmininkas kalbėjo (mums apie tai net neužsiminus), apie Lietuvos olimpinio komiteto atstovus užsieniuose. Jis pareiškė, kad vieni iš jų yra per daug užsiėmę asmeniniais reikalais, o kiti atitrūkę nuo sportinių įvykių. Ypatingai palietė klausimą dėl jų pačių pasirinkto asmens Kanadai. Siūlė čia pat klausimą išspręsti, mums pristatant naują kandidatą. (Buves atstovas niekuomet nebuvo ŠALFAS-S-gos pripažintas). Anot Art. Poviliūno, suteikus jam garbės žymenį už eitas pareigas, jis bus pakeistas kitu.

ŠALFAS-S-gos atstovai nesukbėjo šio pasiūlymo išspręsti vietoje, tačiau pažadėjo surasti tinkamą kandidatą ir jį pristatyti LTOK-tui patvirtinti. ŠALFAS-S-gos atstovai pareiškė, kad minimas atstovas turi mokėti anglų ir lietuvių kalbas raštu ir žodžiu, būti pripažintu lietuvių bendruomenėje ir būtinai pažinti sportinį gyvenimą.

MALONUS SUSITIKIMAS SU ŽURNALISTAIŠ

Baigiant išpuolius apie buvusius plataus masto pasitarimus Lietuvoje, būtina paminėti ir tą malonų ryši su spauda, sporto žurnalistais: Regina Mundryte, Roma Griniūtė, Aleksu Krukausku, Maryte Marcinkevičiute ir kt. Daug dėmesio šioms įvykiams skyrė „Lietuvos ry-

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

tas“, „Lietuvos aidas“, „Lietuvos sportas“ ir mažesni Lietuvos laikraščiai. Su sporto žurnalistais daug išsikalbėta. Apie tai jie apšėiai parašė.

PASITARIMUOSE DALYVAVĘ UŽSIENIO LIETUVIŲ ATSTOVAI

ŠALFAS-S-gai Lietuvoje buvusiuose pasitarimuose atstovavo Audrius Šileika — pirm., Mindaugas Leknickas — vicepirm. ir Sigita Krašauskas — visi iš Toronto. Vitas Rugienius — Detroitas ir Rimas Dirvonis — Čikaga. Kiti užsienio lietuvių atstovai buvo: Antanas

Laukaitis — Australija, Jaras Alkis — D. Britanija, Vytautas Budzeika — Punksas, Virginija Tasnaukaitė — Gudija, Antanas Daugnora — Igarika ir Jonas Bakanas — Latvija.

Sig. K.

MALONŲ ATSILIEPIMAI

Susilaukiame malonių atsiliepimų apie P. Ganvyto serijinį straipsnį „XV Pasaulio futbolo pirmenybės“. P. Ganvytui turėjus išvykti Lietuvon ir porai savačių nutrūkus komunikacijai, patirtas skaitytojų susirūpinimas.

Vertiname P. Ganvyto bendradarbiavimą ir dėkojame už vaizdingą XV Pasaulio futbolo pirmenybių aprašą ir komentarus. ACIŪ!

Redaktorė

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktučiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel.708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketvd. 12-4 v. p.p., penkt. 12-6 v.v.

E.Š.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Grupelė VIII PLJK atstovų prie Buckingham Rūmų Londone š.m. liepos mėn.

JAV LB XIV TARYBAI SUSIRENKANT

ALGIMANTAS S. GEČYS

Washington kaimynystėje esančiame Arlington, VA, priemiestyje rugpjūčio 17-18 d. pirmąjį sesijai rinksis pereita pavasarį išrinkta JAV LB XIV Taryba. Ši Taryba savo gretose turės 68 narius, kurių tarpe dešimt LB apygardų pirmininkų į Tarybą įeis užimamo posto dėka. Pati Taryba bus žymiai atjaunėjusi. Kiek mažiau negu pusė Tarybos narių (32) yra naujai išrinkti. Tai rodo, kad nepaisant dabartiniu laiku išsivijoję vyraujančių pesimistinių nuotaikų, bendruomenės idėja sugeba darban įjungti naujus asmenis. Po ilgesnės pertraukos džiugu matyti LB Taryboje Nebraskos, Colorado ir Rhode Island valstijų lietuvių.

Paskutiniuoju metu spaudoje buvo paliestas JAV LB Tarybos rinkimuose balsavusių skaičius. Jei Amerikoje gyvenančius lietuvių skaičiuosime tariamam milijonui, tai Tarybos rinkimuose dalyvavusių procentas tikrai mažokas. Tuo būdu mažokas ir mūsų laikraščių prenumeratorių skaičius. Žvelgiant realiau ir operuojant kelių dešimčių tūkstančių „gyvų“ Amerikos lietuvių skaičiumi, rinkimuose balsavusių skaičius (5,815 asmenų) LB gėdos nedaro. Nei mūsų susivienijimai, nei ideologinės organizacijos savo skaičiais LB tolyg nepriylgsta.

Tiesa, LB rinkimuose balsavusių skaičius, lyginant su prieš trejetą metų vykusiais rinkimais į JAV LB XIII Tarybą, sumažėjo beveik keturis šimtais. Sumažėjimą būtų galima teisinti „iškeliamu į anapus“. Tačiau kur kas tiksliau priminti, kad LB rinkimams į XIV Tarybą teko vykti užsienyje ir Lietuvoje siaučiant šurmuliui

dėl PLB valdybos ir Lietuvos istorijos instituto išleisto „Lietuvos kovų ir kančios istorijos“. Nors JAV LB Krašto valdyba aiškinosi, kad jokios rolės nevaidino ir spaudoje atkreipė dėmesį, jog savo biuletenyje kėlė klausimą dėl leidinio redaktorių parinkimo, buvo tokių, kurie PLB ir JAV LB sodino ir kaltinamųjų suola ir rinkimuose atsisakė dalyvauti.

Pirminiu JAV LB XIV Tarybos uždaviniu turėtų būti nutarimu pasisakymas dėl PLB valdybos turimų įgaliojimų apimties tvarkyti kraštų bendruomenes. Ši problema ypač opi JAV-se, kur PLB valdybai ir JAV LB Krašto valdybai tenka darbuotis tame pačiame krašte. Problema nebuvo tiek ryški PLB valdybai vadovaujant labiau sukalbamiems asmenims. Dabartinio PLB valdybos pirmininko autokratiški polinkiai veda prie konfliktų. Vyt. Volertas teisingai yra pastebėjęs, kad PLB šeiminkauja JAV-se kaip „nuosavam dvare“. Tai pastaba asmens, dvi kadencijas vadovavusio JAV LB Krašto valdybai ir vieną kadenciją JAV LB Tarybos prezidiumui.

Šį pavasarį Lemonte vykusiam PLB valdybos pasitarime su JAV ir Kanados LB kraštų valdybų atstovais buvo pasisakyta dėl kraštų valdybų atstovų pažiūrų į PLB valdybą. PLB valdyba norima matyti kaip kraštų bendruomenės apjungiantį koordinacinį, o ne vykdomąjį organą. Būta pasisakymo, kad PLB turėtų būti kaip Anglijos karalienė, atliekanti reikiama reprezentaciją, tačiau be didesnių galių ar įtakos. Tarp šių nuomonių Tarybai reikėtų rasti aukso vidurį. Būtina sutarti dėl JAV

LB ir PLB jurisdikcijos ribų Amerikoje.

Tenka pastebėti, kad Tarybos darbotvarkėn yra įtrauktas siūlymas suvaržyti asmenų, išrinktų į JAV LB Krašto valdybą ar JAV LB Tarybos prezidiumą, teisę būti PLB valdybos nariais. Kadencija baigiančio Tarybos prezidiumo pirmininko buvimas PLB valdyboje kai kurių asmenų laikomas „interesu konfliktu“.

JAV LB XIII Tarybos prezidiumui „pritrūko kvapo“ užbaigti JAV LB Istatų pakeitimą, juos pritaikant naujiems laiko reikalavimams. Turėta treji metai, tačiau įstatų tik pusė pakeista, o veiklos taisyklės nei nepražėdus keisti – papildyti. Į bėdą įkliūta, Tarybos prezidiumui siekiant Krašto valdybos daugiau kaip 40 metų turėtąsias sumazinti ir apriboti, o Tarybos prezidiumo – išskirti. Iškilęs konfliktas tarp Krašto valdybos ir prezidiumo šalininkų privedė pirmiausia prie kvorumo netekimo, vėliau ir laiko trūkumo. Neatrodo, kad naujai išrinktoji JAV LB Taryba ryšis įstatų pakeitimą pirmoje sesijoje svarstyti. Atrodo, kad teks tenkintis kosmetiniais sprendimais, kaip JAV LB Ekonominio reikalų tarybos veiklos įteisinimas ribotam laikui. Kaip teisingai yra pastebėjęs Ohio LB apygardos pirm. Pr. Joga, vienerius metus ši taryba savo sėkmingą veiklą vykdė nelegaliai.

Tikimasi, jog naujoji Taryba supras, kad jos narių pasitikėjimas Krašto valdyba ir delegavimas atsakomybės yra būtini sėkmingai JAV LB veiklai ir ilgametei jos egzistencijai. Susirinkdama kartą metuose į sesiją, Taryba privalo ir tegali nustatyti veiklos gaires. Trumdys iš Krašto valdybos kylančios iniciatyvos pateisinamas tik tada, kai pažeidžiami Lietuvos Chartoje išdėstyti bendruomeniniai principai.

BENDRUOMENĖS TIKSLAI ŠIANDIEN

1951 metais JAV lietuviai bei lietuvių kilmės amerikiečiai išreiškė savo solidarumą Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių bendruomenėje, jį paskelbdami ir pasirašydami JAV LB steigiamąjį šventėje. Prieš 43 metus įsteigtos JAV LB pagrindiniai tikslai tada buvo vykdyti 1949 metais paskelbtos Lietuvos Chartos uždavinius, telkti JAV gyvenančius lietuvius, išlaikyti tautinį savitumą, stiprinti lietuvių, ugdyti lietuvių kultūrą bei reprezentuoti ir padėti lietuvių tautai atgauti laisvę bei valstybinę Lietuvos nepriklausomybę.

Pagal Amerikos įstatymus 1952 metų vasario 13 dieną JAV LB inkorporuota Connecticut valstijoje. Vėliau tas inkorporavimas buvo pakeistas ir JAV LB nuo 1989 metų sausio mėnesio 10 dienos yra inkorporuota Illinois valstijoje, kaip pelno nesiekianti korporacija ir turinti atleidimą nuo mokesčių mokėjimo sau bei aukotojams. Tad jos veikla, darbus ir tikslus nustato ne tik Lietuvos Charta, JAV LB įstatai ir taisyklės, bet ir Illinois valstijos, IRS bei federalinės valdžios įstatymai.

Kol Lietuva buvo okupuota, tai visų, laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių, o tuo pačiu ir JAV LB, pagrindinis veiklos dėmesys buvo padėti lietuvių tautai atgauti laisvę ir valstybinę Lietuvos nepriklausomybę, mūsų pačių tarpe išlaikant, ugdat ir stiprinant lietuvių, tautinę sąmonę, kad ne tik mes patys, bet ir ateinančios lietuvių išsivijusios kartos būtų pajėgios testuoti kovą už Lietuvą ilgus metus, jei to reikėtų. Tam buvo LB apylinkės, lituaninės mokyklos, jaunimo organizacijos, tautinio meno, dainų ir šokių ansambliai, lietuviška gausi spauda, radijo programos, lietuviškios parapijos, visokios organizacijos ir kiti vienetai, kuriuose reikėsi tautinė mūsų gyvybė, kultūra ir veikla.

Maždaug keturiems dešimtmečiams praėjus nuo JAV LB įsisteigimo, Lietuva atgavo laisvę ir atstatė savo nepriklausomybę. Jau ketveri metai, kai visi žinome, jaučiame ir išgyvename supratimą, kad labai daug prisidėjome ir padėjome Lietuvai jos sunkiose dienose, už ją laisvam pasauliui kalbėdami ir už jos nepriklausomybę dirbdami. Vienas Bendruomenės tikslas buvo pasiektas.

Dabar Lietuva turi pati už save kalbėti pasauliui. Jos parinkti žmonės atstovauja

Lietuvos valstybei, todėl mums reikėtų mažiau tuo rūpintis. Dabar mes pradėdami laukti ir iš Lietuvos tikėtis daugiau paramos mūsų pačių lietuvių išlaikymui, nes ir laikas, ir aplinka mūsų vaikams išlaikyti lietuvių yra nepalanki. Tikėdamiesi ir laukdami tos lietuvių išlaikymo paramos iš Lietuvos, mes galime ir turime mainais jai duoti švietimo, mokslo, medicinos, humanitarinę ir kitokią pagalbą, profesinę paramą ir ieškoti ekonominės paramos iš JAV valstybinį bei privačių šaltinių.

Todėl dabar, kada Lietuva yra nepriklausoma valstybė, JAV Lietuvių bendruomenės pagrindinis tikslas yra ir toliau mūsų tarpe per šeimas ir JAV LB apylinkes išlaikyti lietuvių, ugdyti tautinę sąmonę ir solidarumą, rūpintis lituanistiniu švietimu, lietuvių kalba, spauda, kultūra, tautinėmis tradicijomis, lietuviškų šeimų kūrimu, lietuviškoms parapijoms, socialiniams, ekonominiais ir visuomeniniais reikalais, šalpa, jaunimu, sportu ir kitais lietuvių reikalais. Turime rūpintis tinkamu šio krašto lietuvių atstovavimu JAV valdžios įstaigose ir kitataučių tarpe ir visais tais reikalais, kurie stiprina lietuvių gyvenimą ir veiklą Jungtinėse Amerikos Valstijose, kurie jungia mus su viso pasaulio lietuvių ir su Lietuvos lietuviu. Tam reikia ir planingo darbo, ir gerų darbininkų, ir organizacinio susitvarkymo, ir finansų.

Kaip minėjau, kitas tikslas, bet šiuo metu jau ne pagrindinis, tai yra parama Lietuvai. Tačiau pirmiausia mes turime būti patys labai stiprūs, vieningi ir lojalūs savo tarpe, nes tik tada galėsime daugiau padėti Lietuvai šalpos, ekonominiu, medicinos, technikos, švietimo, profesiniu, Vakarų kultūros ir demokratijos supratimo bei visokiais kitokiais būdais stiprinti jos valstybingumą ir atsikūrimą iš sovietų okupacijos palikimo. Turime gydyti Lietuvos vaikus, šelpti našlaičius, senelius, invalidus, iš Sibiro ar kitos tremties grįžusius. Turime padėti jaunimo organizacijoms, parapijoms, universitetams, mokykloms, mokytojams ir mokiniais, nes jie augina ateities Lietuvos žmones.

Reikia tikėtis, kad naujoji JAV LB XIV Taryba savo pirmoje darbo sesijoje Vašingtone aiškiai pasisakys, kad JAV Lietuvių bendruomenės pagrindi-

pagal išgales stengdavosi žmones informuoti apie tokias valdžios provokacijas.

Beveik visuose pagrindinio leidiniuose būdavo pasisakoma prieš pastangas įjungti į „vieningo SSSR ūkio sistemą“ ir Lietuvos ekonomika, prieš prievartinę kolektyvizaciją ir jos vykdytojus.

Be didesnių pakeitimų partizanai buvo pasisavinę ir antinacinių rezistencijos įvykių raidos analizę – buvo įsitikinę, kad Vakarai privers SSSR greitai pasitraukti iš Lietuvos, kad konflikto metu Lietuva atgaus nepriklausomybę. Ir nemažai partizanų, kaip jų spauda, gyvenime matė tai, ką norėjo matyti. O būtent, kad JAV, Anglija jau baigia pasiruošti Baltijos valstybių išvadavimui. Anai 1945 m. birželio 5 d. Suvalkių partizanų laikraštis „Kovos keliu“ rašė: „Geležinis lankas prieš SSSR vis siaurėja (...) JAV ir Anglija mobilizuoja viso pasaulio materialines ir dvasines pajėgas sutriuškinti fizinę ir psichologinę žmonijos gėdą – pasaulinį komunizmą (...). Lietuvių tauta savo atgamtiškoje kojeje nėra viena (...)“. 1947 m. spalio 15 d. „Laisvės varpas“ rašė: „(...) išsivadavimo valanda užsitęsė ir daugeliui sukėlė ir sukelia neramų minčių (...)“. Bet tai tik bolševikų agentai skatina jais (...). Visi faktai rodo, jog ginkluotas konfliktas yra artimos ateities, o ne kelerių metų reikalas (...)“.

Nors lietuvių tauta partizaniniu karu nepasiekė pergalės, bet jis sustiprino tautos savimone, tapo dar ilgiems metams teisine ir moraline atrama prieš rusifikaciją, bolševizaciją, nepriklausomos valstybės atkūrimui ir t.t.

Po Stalino mirties, okupacinei valdžiai pradėjant atsisakyti nuo smurtinių valdymo metodų, imant nors formaliai labiau laikytis įstatymų, o ypač N. Chruščiovo reformų metais, blykstelėjo viltis, kad gal Lietuvai

Danutė Bindokienė

Pagaliau pasibaigė II pasaulinis karas

Kadaise istorijos pamokose mokėmės apie šimto metų karą, ar kurį kitą, nusitęsusių ilgai po to, kai jo pradininkai išsėjos po velėna. Visi tie įvykiai anuomet atrodė nelogiški: kaip galima kruviną konfliktą ištempti net šimtą metų? Juk tai baisus energijos, ištelių ir gyvybių eikvojimas! Tų ilgalaikių karų pabaiga paprastai būdavo su laukiamą tik žmonių, nemačiųsiu pradžia, kartais net nebežinančių, dėl ko karas buvo prasidėjęs.

Šių metų rugpjūčio 31 d. Europa ir bet kuris kitas, tuo besidomintis pasaulio kraštas, sulaukė vieno tokio ilgalaikio karo tikrosios pabaigos: okupacinė kariuomenė po penkiasdešimt metų pagaliau išsikraustė iš visų Baltijos valstybių ir taip pat iš Rytų Vokietijos. Daugelis žmonių Latvijoje, Estijoje ir Vokietijoje gerai tebeprisimena laiką, kai rusų – tuomet vadinamų sovietais – Raudonoji armija įžygiavo į jų tėvynę. Prisimena ir tie, kurie nuo antrojo tų okupacinių pajėgų antplūdžio galvotrūkiškai pasitraukė į švėtus kraštus. Nors Lietuvoje oficialiai rusų kariuomenės jau nebėra nuo praėjusių metų rugpjūčio 31 d., bet ir lietuviai savo džiaugsmu jungėsi į kitų Baltijos tautų laimėjimą.

Dar visai neseniai ta galimybė atrodė labai neaiški, nes Rusija vis atrodavo naujų sankcijų, kabučių ir priežasčių, dėl ko okupacinė kariuomenė turi ilgiau pasilikti Baltijos kraštuose. Nusiskundimai, kad kariai trūko butų Rusijoje, neatrodė labai patikimi, tad buvo užsikabinta už žmogaus teisių klausimo: rusakalbiai Estijos ir Latvijos gyventojai buvo skriaudžiami, diskriminuojami ir net atvirai persekiojami. Kur girdėta, kad svetimišaliui, gyvenančiam, sakykim, Estijoje, būtų įsakyta išmokyti estiškai ir dar laikyti egzaminus? Juk tai neišpasakytai žiaurus elgesys! Net Bosnijoje-Herzegovinoje, pagarsėjusioje „etniniais valymais“, serbai nevertė musulmonų svetimos kalbos mokytis, o tik paprastai žudė...

Rusijos spauda ir politikai pripažįsta, kad labiausiai čia kalta Amerika. Jeigu ne prezidento Bill Clinton didelis

spaudimas, rugpjūčio 31-oji būtų atėjusi ir praėjusi be ypatingų pasikeitimų. Kas dabar apsaugos rusakalbius Estijoje ir Latvijoje, kad okupacinė kariuomenė, stovėjusi savo tautiečių apsaugos sargyboje, turėjo išvažiuoti namo?

Vargiai kuris tikras patriotas latvis apverkė 10,000 rusų karių, jau kiek prieš nustatytą datą išsikrausčiusių iš jo tėvynės. Vargiai ir estai šluostėsi ašaras, kai 2,400 raudonarmiečių iškelavo į motulės Rusijos prieglobstį. Nors uniformuotos kariuomenės nei vienoje Baltijos šalyje nebeliko, bet problemos nepasibaigė. Latvija tebeturi Skrundą, Estija – Paldiskį, o Lietuva – karinio tranzito pailiavas. Be to, visuose trijuose kraštuose pasiliko daug buvusių rusų karių, nors jau nebeuniformuoti. Pasiliko ir kitokio palikimo.

Amerikiečių spaudoje rašoma, kad daugelyje buvusių kareivinių rusai paliko tik pūvančių atmatų krūvas ir šimtus kačių bei šunų, kurių nenorėjo vežtis namo. Taip pat padaryta milžiniška ekologinė žala, kai kur jau nebeatitaisoma. Baltijos pajūrio zonos miškai ir laukai užteršti nesproguosiomis bombomis, minomis, mašinų alyva, chemine tarša ir visokiausios rūšies lauvu. Nors vienos kitos kareivinės ar aerodromai bus pritaikyti saviems kariamams, bet daugelis niekur netinka. Išvykdamieji rusai išplėšė ir išsivežė viską, ką tik išvežti buvo galima. Rusų karinių dalinių vadas Vokietijoje, gen. M. Burakov, pareiškė, kad jis įsakeis viską išvežti iš kareivinių Vokietijoje, net lempų stulpus. Juk visa tai bus reikalinga Rusijoje. Pripratę klausyti vyresniųjų, rusų kariai taip pareigingai pildė įsakymą, kad tūkstančiai smulkesnių ginklų ir kitų karinių reikmenų atsisdūrė vokiečių juodojoje rinkoje, o kareiviai už gautus pinigų pirkto viską, ką žinojo negausių Rusijoje.

Kai JAV ir kitos Jungtinių Tautų narės svarsto invazijos į Haiti galimybes, kai daugelyje pasaulio vietų rusena karo ugnys, bent tuo momentu verda pasidžiaugti vieno – penkiasdešimt metų trukusio – karo pabaiga. Šiuo metu trys Baltijos tautos tikrai sulaukė laisvės.

linkes, neužmirštant reikalingos paramos Lietuvai.

Vytautas Kamantas

LIETUVIŲ TAUTOS ANTIOKUPACINĖ REZISTENCIJA (1940–1990)

ALGIMANTAS LIEKIS

5

Visuose partizanų leidiniuose buvo įrodoma, kad Lietuva yra okupuota, o ne laisvanoriška SSSR narė, ragino Lietuvos žmones boikotuoti rinkimus, tikintis, kad tai irgi prisidės prie to, jog SSSR pasitrauks iš Lietuvos. Ypač aktyviai pasisakė prieš rinkimus į SSSR AT ir LTSR AT 1946, 1947, 1951 m. Prieš tuos rinkimus partizanai išplatindavo ir daug atsišaukimų, neįvegdavo ir gaudinimų, tačiau prieš tuos, kurie balsuodavo, represijų retai imdavosi. Dažnai sugadindavo telefonų linijas ir balsavimo būstines, jas apšaudydavo. Nors oficialioji sovietinė spauda skelbdavo, kad rinkimuose dalyvavo per 90% rinkėjų, bet faktiškai dalyvavo 40-50%. Kaip tik tokius skaičius nurodė ir KGB slapčiuose pranešimuose 1946, 1947 m.

Okupacinė valdžia rinkimams skirdavo didelį dėmesį. Pavyzdžiui, dar prieš porą mėnesių rinkimų į SSSR AT 1946 m. į Respubliką papildomai buvo atsiųsta per 50,000 sovietinių kareivių, KGB darbuotojų. Buvo skaičiuojama, kad kiekviename kaime rinkiminės kampanijos metu būtų po 15-20 gerai ginkluotų kareivių ir saugumiečių. Stipriai būdavo saugomi bolševikų statytiniai ir deputatus. Pavyzdžiui, 1947 m. „Liaudies atstovų“ J. Paleckį, vykstantį į susitikimą su Leipalingio apylinkių rinkėjais, lydėjo keturi sunkvežimiai

KGB kareivių, ginkluotų kulkosvaidžiais (apie 110 kareivių), du šarvuotieji, o vietoje prie jų dar prisijungė 130 „stribų“.

Partizanai ir jų spauda daug dėmesio skyrė „stribams“, kurių apie 1950 m. būta per 10,000. Jie buvo tiesiog pavaldūs KGB ir LKP(b) CK. Jų gaujos, steigtos nuo pirmųjų okupacijos dienų, tikintis, kad kiekviename valsčiuje būtų nemažiau kaip po 30. Kadangi į stribus stojantieji buvo atleidžiami nuo tarnybos kariuomenėje, nemažai kas ir susiviliavo. Tačiau partizanų akcijos prieš juos greitai atšaldė lengvo gyvenimo mėgėjus. Nuo 1945 m. pavasario nemažai ėmė palikti tą lietuvių tautos smurtininkų organizaciją. Tada mėginta suvilioti privilegijomis, buvo pavadinti „liaudies gynėjais“, priešingai nuo žmonėse vadinamų partizanų – „Lietuvos laisvės gynėjų“. Be stribų, valsčiuose ir apylinkių centruose dar buvo sudaromi ir ginkluoti aktyvistų būriai – iš vietos valdžios aktyvo – kolaborantų. Partizanų dėka valdžiai taip ir nepasisekė pasiekti, kad stribų ir aktyvistų gaujos taptų tikrai masiškoms, nepavyko tautos išsivadavimo karo paversti klasiniu, pilietiniu karu.

Bolševikai ir jų talkininkai stengėsi įrodyti, kad partizanai – tai banditai, plėšikai, žudikai. Tačiau partizanai mirties nuosprendį vykdėdavo, tik priėmus tokį sprendimą partizanų teismui.

Partizanų vardu daug kur gyventojus terorizavo siautėjančios plėšikų gaujos, o taip pat specialūs KGB daliniai, vaikščiodavę dažnai apsirėnę partizanų – Lietuvos kariuomenės ar Lietuvos šaulių sąjungos uniformomis. Niėko nekaltų žmonių žudynėmis, apiplėšimais okupantai norėdavo sukelti gyventojų neapykantą „miško broliams“. Partizanai savo spaudoje

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

LIETUVIŲ AMERIKOS
PILIEČIŲ KLUBO METINIS
SUSIRINKIMAS

Lithuanian Village, Inc. ir Lietuvių Amerikos Piliečių klubo metinis susirinkimas įvyko rugpjūčio 21 d.

Išrinkti nauji direktoriai: 1) Albertas Penkauskas, 2) Kęstutis Petraitis (perrinktas), 3) Vytautas Puškorius. Revizijos (Kontrolės) komisija, akcininkų pageidaujama, su pirm. Zenonu Dučmanu sutiko pasilikti pareigose.

Nominacijų komisija, su pirm. Ona Jokubaitienė, sutiko tęsti toliau. O. Jokubaitienė įgaliota kviesti narius papildyti komisiją.

Susirinkime pranešta, kad namų (Lithuanian Village) finansinis stovis žymiai pagerėjęs. Lietuvių namai NEPARDUODAMI!!! Prieš akis — reikalingas kapitalinis remontas... reikia naują stogą dengti, reikalinga nauja šildymo-vėsinimo sistema. Remontus atlikti reikia kapitalo. Visi kviečiami prisidėti.

Lithuanian Village bendrovė kviečia lietuvius pirkti bendrovės akcijas. Akcijos galima įsigyti Lietuvių namuose, 877 East 185 St., Cleveland, Ohio. Tel. 531-2131. Akcijų kaina — 25 dol. už vieną akciją. Akcijų vertė pagrįsta turimų namų verte. Prašome siųsti čekius už akcijas: Lithuanian Village, Inc. **Raymondas B. Butkus** Direkcijos pirmininkas

KUN. JUOZAS
ANGELAITIS

Clevelando Šv. Jurgio parapijoje sekmadienį, rugpjūčio 28 d. buvo pagerbiamas kun. Juozapas Pranciškus Angelaitis — jo 60-ties metų kunigystės ir jo 90-jo gimtadienio proga. Per tuos 60 metų kun. J. Angelaitis labai įtemptai dirbo su meile savo žmonėms. Tariau už tai jam padėkos žodį. Sveikinam kun. Juozapą Angelaitį ir linkim jam sveikatos ir ilgiausių metų!

ŠILUVOS ŠVENTĖ

Sekmadienį, rugsėjo 11 d., Clevelando Šv. Jurgio parapijoje švenčiama Šiluvos Dievo Motinos šventė. Po Sumos procesija su Šventiausiuoju Sakramentu ir Palaiminimas prie Marijos Šventovės klebonijos sode.

ANTRASIS ŠIMTMETIS

Rugsėjo 25 d., sekmadienį, Clevelando Šv. Jurgio parapijoje pradės jos šimtmečio sukakties minėjimus. Vyskupas Edward Pevco 10:30 val. aukos Mišias ir pasakys pamokslą. Klebonas kun. Juozas Bacevičius kviečia visus šiose iškilmėse dalyvauti ir prisiminti Tikėjimą ir Pasiaukojimą tų, kurie prieš mus davė pradžią, kad mes galėtume pradėti antrąjį šimtmetį tarnavimo Clevelando lietuviams ir visiems pas mus ateinantiems.

LIETUVIŠKA GEGUŽINĖ

Keturių Lietuvos ansamblių tautodailininkų ir menininkų koncertinė kelionė JAV tęsiasi Čikagoje, Detroite, Floridoje. Clevelande koncertas įvyks rugsėjo 18 dieną, 4 val. popiet Dievo Motinos parapijos salėje.

Programoje pasirodys Vilniaus etnografinis ansamblis „Tėviškė“, Kuršėnų kaimo kapela, šokėjai „Studija

R”. Koncerto metu bus demonstruojami tautiniai lininiai drabužiai, vyks meno paroda. Bilietai po 10, 8 ir 6 dol. bus platinami ateinantį sekmadienį. Vietos numeruotos.

Koncertą rengia Dievo Motinos parapija. Amerikoje ansamblius globoja Baltic Tours kelionių agentūra.

PRISIMINTA SOL.
PRUDENCIJA BIČKINĖ-
JOKUBAUSKIENĖ

„Tėvynės garsų“ programoje buvo prisiminta solistė Prudencija Bičkinė-Jokubauskienė jos mirties metinių proga. Solistės įdainuotų dainų koncertą pravedė Aldona Stempuzienė.

DR. LINAS VAITKUS
KALBĖS DAINAVOJE

Dr. Linas Vaitkus iš Cleveland, OH, ateitininkų studijų dienoje, rugsėjo 2-5 d. vyksiančiose Dainavoje, kalbės tema „Susitikimo su mirtimi išgyvenimas iš medicinos taško“.

T.G.

ST. PETERSBURG, FL
ALRK MOTERŲ S-GOS
KUOPOS VEIKLA

ALRK Moterų s-gos 76 kuopos valdybos narės, pirm. Valerijos namuose vykusiame posėdyje, svarstė organizacinius reikalus, paliesdamos ir šandieninio gyvenimo problemas.

Pirmininkei sukalbėjus malda, vyko valdybos narių veiklos pranešimai. Ilgiau sustota prie finansinių reikalų, pasidžiaugta, kad viskas tvarkoje ir kuopa gražiai veikia.

Pirmininkei perskačius Centro valdybos laiška, kuriame mūsų kuopa prašoma globoti 1995 metų ALRK Moterų s-gos seimą ir seimelį, kilo ilgesnės diskusijos. Nors mūsų kuopos narės mielai norėtų viešioms iš kitur aprodyti vietos įdomybes ir gražią gamtą, deja, dabartinės mūsų gyvenimo sąlygos nėra palankios kviesti seimelį. Galutinis šiuo reikalu sprendimas bus paliktas visuotiniam narių susirinkimui.

Prieš mėnesį pasibaigė naujų narių verbavimo vėjus. Visos džiaugiamės kuopon įsijungusiomis naujomis narėmis: Elena Bacevičius, Birute Diskiene, Dana Jurėnas, Genevieve Juška, Julija Navakienė, Aleksandra Palubinskiene, Antanina Petraitis ir Stase Urbaitis.

Diskutuoiant įvairius reikalus, svarstyta ir galima bendra veikla su Kanados lietuviškos moterimis. Šį reikalą reikėtų svarstyti ateinančiame seimelyje. Valdybos narės apgaleistavo, Kanadoje leisto „Moteris“ žurnalo uždarymą.

Pasibaigus diskusijoms, pirmininkė pranešė, kad poatos-toginis narių susirinkimas rugsėjo 14 d., 1 v. p.p., vyks Florida Power patalpose. Bus pasivaikštinimas ir naujų narių sutikimas.

Šv. Mišios už mūsų parapijos mirusius kunigus ir kuopos narses spalio 7 d., 8:30 v.r., bus aukojamos Tėvų Pranciškonų koplyčioje. Po pamaldų narės ir viešnios bei draugai vyksime į Village Inn restoraną priešpiečiams. Į kasmetines kuopos mirusių narių prisiminimo Mišias susirenka visos narės ir keletas vietinių žmonių. Kadangi Mišiose prisimenamieji yra buvę mūsų parapijos klebonai, draugai ir pažįstamos, visus apylinkės lietuvius kviečiame pamaldose dalyvauti.

Po posėdžio svetingoji pirmininkė Valerija Leščinskienė

DALYVAUJAM IR
LIETUVOS VYČIŲ
VEIKLOJE

Mūsų telkinyje yra nemaža ir veikli Lietuvos Vyčių kuopa, kuriai priklauso ir dalis ALRK Moterų s-gos 76 kuopos narių, o kelios yra ir Vyčių kp. valdyboje. Vyčių kuopos pirmininkė Dolores Jonaitis yra ir Moterų s-gos 76 kp. finansų sekretorė. Ji ir jos vyras Jonas dalyvavo Čikagoje vykusiame 81-me Lietuvos Vyčių seime, atstovaudami Vyčių 147 kuopai. Ta proga dalyvavo ir savo šeimos susibūrimo pas dukrą Mary Natowski Nobelsville, Indianoje. Ten dalyvavo ir dukra Sharon Dolbow iš Phoenix, Arizonos, ir kiti.

Pažymėtina, kad abi organizacijos — Lietuvos vyčiai ir ALRK Moterų s-ga prieš daugiau negu 80 metų buvo įsteigtos lietuvių palaikymui JAV-se ir šioje veikloje gyvai reikiama iki dabar, ta veikla praplėsdama ir įvairiopa pagalba nepriklausomybę atgavusios Lietuvos žmonėms.

Donna Kamm

PUTNAM, CONN.

SĖKMINGA SESELIŲ
METINĖ ŠVENTĖ—IŠKYLA

Metinė šventė-iškyla liepos 31 d. vyko Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolyno sodyboje, Putname. Dalyvavo daugiau kaip 2 tūkstančiai asmenų, daugiausia lietuvių ir lietuvių kilmės amerikiečių, atvykusių iš artimų Putnamui apylinkių ir tolesnių, net tolimų: New Yorko, Čikagos, Floridos, Toronto (Kanada) ir kt. Iš kai kurių tolesnių apylinkių atvykimas buvo organizuotas autobusais.

Šventė-iškyla pradėta 11 val. ryto šv. Mišiomis vienuolyno sodybos vaisių sodo aikštelėje. Šv. Mišias koncelebravo: pranciškonas kun. J. Bacevičius, kun. V. Cukuras ir kun. J. Svirskas. Pamoksle kun. Bacevičius kvietė žmones būti veikliais krikščionimis, kas daroma ne tik malda, bet ir visokia veikla ir darbu, kai tai atliekama žmonių gerovei ir Dievo garbei. Dievas, priimdamas tokią veiklą, leidžia įvykti stebuklams, dažniausia ne staigiams, daugeliu atvejų,

pavaišino visas dalyves. Už vaišes ir jaukią nuotaiką praleistas kelias valandas posėdžiaujant ir bendraujant, pirminkei tariame „Ačiū!“

Į šventės-iškylos pradžią pavėlavusiems kun. Cukuras 12:15 val. p.p. aukėjo dar vienas šv. Mišias vienuolyno koplyčioje.

Šventės-iškylos susirinkusių maitinimu ir atgaiva rūpinosi vienuolijos rėmėjai, vienuolyno virtuvėje paruošę vištienos pietus ir kugelį su raugintu pienu, ir rėmėjų būreliai, įsitaisę Erdviame vienuolyno garaže, patiekdami įvairius užkandžius ir gėrimus (bealkoholinius). Pietų laikotarpis 12-3 val. p.p.

Vaizdajuostės ir parodos

Viena šventės-iškylos programos dalis vyko Raudondvario salėje. Vaizdajuosčių paruošėjas J. Bružas, neseniai grįžęs iš lankymosi Lietuvoje, rodė vaizdajuostėmis Lietuvoje įvykusios Dainų ir Šokių šventės bei kitus įdomesnius įvykius. Žiūrovai galėjo pasidžiaugti lietuviškos kultūros pasireiškimu ir kėlimu. Susidomėjimas vaizdajuostėmis buvo gana didelis. Salėje po koplyčia buvo galima apžiūrėti ir įsigyti lietuviškais motyvais meno dirbinių, sukurtų kelių menininkų; galima buvo įsigyti ir suvenyrų. Buvo ten išstatyti ir dailininko A. Galdiko paveikslų. Jaunamečiams iškylos dalyviams sodo kioske veikė vaikus džiuginančių gausių laimikių laimėjimai.

Paminėta „Neringos“
stovyklos sukaktis

Prieš pradėdant „Neringos“ stovyklos jaunimo, ką tik baigusio stovyklavimą, pasirodymo programą, 3 val. p.p., dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos ambasadorius JAV-ems Vašingtone, trumpa kalba sveikino susirinkusius, dėkojo seselėms už jų darbus Lietuvai ir Dievui, už „Neringos“ stovyklos išlaidų, šiemet jau 25 metus gyvuojančią, joje lietuviškumo ugdytą jaunimą. Linkėjo geros sėkmės seselėms ir tolesnio gyvavimo stovyklai. Pasidžiaugė, kad ir jo du vaikai šiemet stovyklavo „Neringoje“. Vaikai jam pasakė, kad sunku skirtis su stovykloje su tiktais draugais.

Po kalbos stovyklavęs jaunimas vaisių sodo aikštelėje atliko žaidimų, tautinių šokių ir dainų programą. Programai įpusėjus, jaunimas pavaizdavo dviaukštį tortą, su mažesnės apimties antruoju aukštu, kurio viduryje iškelti pora jaunuolių, savo iškeltose rankose laikė skaitlines — 2 ir 5, tuo paro-

dydami stovyklos gyvavimo 25 metus. Žiūrovai ovacijomis sveikino jaunimą ir stovyklos sidabrinę sukaktį.

Pamaldos ir Putnamo
įdomybių lankymas

Prieš baigiant šventė-iškylą, daugelis iškylautojų susirinko vienuolyno koplyčioje maldos valandėlei. Melstasi už Lietuvą ir jos gerovę, pagerbtas Švč. Sakramentas. Po to dar didelis iškylautojų būrys laukė vertingų daiktų laimėjimų traukimo ir sveikino laimėtojus.

Nemažai šventės-iškylos atvykusių užsuko į Alką — Amerikos Lietuvių Kultūros archyvą pamatyti lietuviškos kultūros vertybių, jų kaupimo ir tvarkymo pažangos, o vienas kitas ir įteikti kokią atsivežtą vertybę apsaugai ir išlaikymui. Ta proga iš turimo Alkoje knygų pertekliaus buvo parduota bent 30 knygų. Kai kurie atvykusių domėjosi ir Mindaugo pilimi, esančia sodybos miškelyje, statyta a.a. kun. St. Ylos. Jos viduje meno darbai yra pavaizduota Lietuvos karaliaus Mindaugo šeimos tragedija. Nebuvo asmens, kuris galėjo teikti pilyje paaiškinimus, bet buvo paimta bent 60 rašytų paaiškinimų. Nebuvo pamiršti ir Matulaičio namuose globojami, juos aplankę giminės ir pažįstami, o ir nepažįstami, tuo praskaidrindami globojamųjų dieną.

Eidintai susipažino su
Putnamo kultūrinėmis
vertybėmis

Lietuvos ambasadorius Vašingtone dr. Alfonsas Eidintas ir ponias Putnamą atvyko vakare prieš šventę. Vakare jiems parodyta Alka ir Mindaugo pilis. Ambasadorius prieš 9 metus rinko Alkoje medžiagą savo raštams, dabar jis pamatė tvarkymo pažangą, o ponias domėjosi Alkon patekusiais gausiais eksponatais iš Lietuvos paviljono, Pasaulinės parodos New Yorke, 1939 metais. Ji sakė, kad Lietuvos ambasados rūmuose yra išstatytą toje parodoje buvusių eksponatų, bet rūmų sandėliuose rasta jų daugiau. Ambasadoje esančios lietuviškos tautiniai drabužiai lėlės reikalingos atnaujinimo ar pakeitimo. Alkos vadovas patarė atnaujinti, nes išliks autentiškumas.

Juozas Kriaučiūnas

• 1949 m. gegužės 11 d. Siamas pakeitė savo vardą į Thailand.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patamauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir prie-
miesčiuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAICIUI
Būr.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

KMIECIC REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus,
kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesio-
naliai, sąžiningai ir asmeniškai
patamauja. Įkainavimas veltui.

IEŠKO BUTO

Suaugęs asmuo nori išsinuo-
moti 3 kambarius pirmame
aukšte, Gage Park arba Brighton
Park apyl. Skambinti:
312-927-0497

Ieškau 1 mieg. kamb. buto.
Skambinti **312-254-3979**
arba palikt „message“

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokė-
sit už apdardą nuo ugnies ir auto-
mobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesty, Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. addi-
tions; kitchen, bathrm., basement
& deck construction; dry-wall hang-
ing & taping; aluminum siding, soft-
fit, fascia & seamless gutters;
replacement glass block windows;
shingle hot tar & modified rubber
and roll roofs. Expert at tearoffs;
complete tuckpointing; all colors;
chimneys rebuilt. Tel.
708-620-9942.

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(812) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patamavimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

BUSINESS OPPORTUNITY

ZEPTER

Independent Sales Reps Wanted
Billion Dollars in Sales last year
First Time in the USA

Free Training, no investment
Great Opportunity — high commissions

Call Now
(312)-629-8686

SIŪLOME DARBĄ MOTERIMS!
Prižiūrėti vaikus, senelius, atlikti namų
ruošą. Galima gyventi kartu, arba ne.
Reikia mokėti susikalbėti angliškai.
Tel. 312-777-9898

JOBS AVAILABLE!

Housekeepers,
companions.
Good pay.
Call: **Chapov Agency**
708-803-6439

Reikalinga vidut. amžiaus moteris
prižiūrėti vyr. amžiaus vyrą. Atlyginimas ir
darbo sąlygos geros: didelis, atskiras su
visais patogumais kamb. arti Atlanto van-
dennyno ir parduotuvių, Daytona Beach, FL.
Kreiptis: tel. 1-904-673-3640.

MISCELLANEOUS

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas pri-
einamomis kainomis, jums patogiu
laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis:
Gediminas: tel. 312-925-4331

DRAUGE GAUNAMOS KASETĖS

LITHUANIAN FOLK MUSIC	\$8.00
VILNIAUS UNIVERSITETO DAINŲ IR ŠOKIŲ AN- SAMBLIS	\$10.00
ŽEMAIČIŲ DAINOS IR ŠOKIAI, I dalis	\$8.00
ŽEMAIČIŲ DAINOS IR ŠOKIAI, II dalis	\$8.00
ŠVČ. M. MARIJOS VALANDOS, muzika, giesmės	\$8.00
DAKTARAS KRIPŠTUKAS PRAGARE, pasaka vaikams	\$10.00
EASY WAY TO LITHUANIAN — 6 kasetės ir va- dovėlis mokytis lietuvių kalbą	\$50.00
MIŠIOS IR BAŽNYTINĖS GIESMĖS	\$10.00
LOS ANGELES VYRŲ KVARTETAS, linksmos, griaužios, humoristinės dainos	\$15.00
VOLUNGĖ, religinės giesmės. Toronto liet. choras	\$10.00
ŽEMYNĄ ŠAUKIA, liaudies dainos. D. Kučėnienė	\$10.00
EIKIME MUDU ABUDU, harmonizuota lietuvių liaudies muzika	\$10.00
SODŽIAUS GARSAI, liet. muzika — dainos	\$3.00
LITHUANIAN LANGUAGE. Songs & dance. Balzekas Museum	\$18.95

Pastaba. Užsakant kasetes paštu, pinigų nesiųsti.
Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta Illinois gyv.
Sales tax bei pašto išlaidos.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ESLIC
Equal Housing Lender

LAIŠKAI

PADEKA „DRAUGUT“

JAV LB XIV Tarybos rinkimai rado gražų atgarsį „Drauge“, kai jo puslapias buvo atviri įvairiems pasisakymams apie LB veiklą, apie jos demokratine santvarką ir rinkimus į aukščiausiąją instituciją — JAV LB Tarybą. Neabejotina, kad visa tai prisidėjo prie bendruomeninės idėjos populiarinimo bei paskatos užsienio lietuviams jungtis į vieningą Lietuviių Bendruomenę.

Vyr. redaktorei Danutei Bindokienei ir visai Redakcijai už prasmingą paramą Bendruomeninėje veikloje nuoširdžią padėką reiškia

JAV LB Krašto valdyba

NĖRA TAIP BLOGAI

Neseniai „Drauge“ spausdino gyd. R. Sidrio straipsnį, kuriame jis kalbėjo žemėn visokius mitus, nesamonus ir kvailiūbes gydyme, o taip pat ir šarlatanus, kurie pasakėlėmis mulkina ligu kamuojamus tautiečius. Puikiai padarėte! Bet štai dabar, rugp. 23 d. numeryje (ir dar Sveikatos skyriuje!), pažėrėte krepšį panašius „mitologijos“ apie mitybą.

Galima būtų juoktis, tačiau galima tautiečių, kurie, paskaite V. Kentautienės straipsnį apie chemikalais apipurkštus produktus, siaubo apimti šoks auginti morkas vazonuose, pirkti tik suvystusius bei kirmut pradedančius obuolius, dantų šepetukais šveisti žemuoges ir dar ko gero drebančiom kinkom spausi „organiška išauginti“ daržovių krautuves eikvoti savo sunkiai uždirbtus pinigus. Kalbėdama apie žemės ūkyje vartojamus chemikalus (dažniausiai piktžolių ir parazitų naikinimui), autorė teigia, kad tie chemikalai yra nuodai ir kenkia sveikatai. Toliau lyg ir teigia, kad tie chemikalų nuosėdos lieka ant rinkoj parduodamų produktų, ir bauginančiai klausia: „...ar valgant vaisius ir daržoves neapsinuodysime tais chemikalais...?“

Brangiems ir jau bijot pradedantiems tautiečiams galiu tarti: nepulkit į paniką! Čia ne dangus griūva, čia tik kopūsto lapas. Pusę amžiaus praleidęs tarp chemikalų, įkaitant ir tuos, kuriais naikina žolės bei kirmėles, sutinku su Kentautiene, kad jie nuodingi. (Visi chemikalai nuodingi; vieni daugiau, kiti mažiau, bet nuodingi tai visi, net ir natūralios chloridas, kurį barstyklėse laikoma ant stalo, kad kartu su pipirais apibarstytume dailiai iškeptus kiaušinius). O į autorės klausimą apie apsinuodinimą drąsiai atsakau: nesijaudinkit, jokia galimybė. Pats vaisius kertu kilogramų kilogramais be jokio šveitimo ir žievės lupinėjimo; o jei kada ir nusiplaunu obuolį, tai ne dėl chemikalų, bet, kaip autorė sako, dėl tu žiurkių „pėdsakų“ ir tarakonų kiaušinėlių... Bet kaip čia yra, sakysit — nuodingi, ir nenusi nuodinant? Reikalas paprastas: su nuodais svarbiau ne koks, bet kiek. O to „kiek“ ant vaisių ir daržovių beveik nieko. Žemės ūkio chemikalų produktuose lieka neįsivaizduojamai mažai. Pora milijoninių dalelių, tai ir viskas. Dėl tiek absoliučiai neapsimoka leisti į tokius drastiškus apsaugos žygdarbius, kuriuos siūlo Kentautienė, nebent žadate suvalgyti po toną slyvų ir agurkų kasdien. Tad čiupkit gražių gražiausių persikų, o muilo milteliais skalaut ir šepėčiu obuolius brūžint palikit naiviosioms Hollywood artistėms ir kitiems, saiką praradusiems svieto gėdintojams.

Kęstutis Keblys
Baton Rouge, LA

DAR APIE „HAYLER“

Prieš porą dienų laiškų skyriuje Donatas Skučas siūlė JAV lietuvių tarpe surinkti 10,000 dol. ir JAV laivynui gražinti Klaipėdos uoste išreikalautą sumą. Penktadienio numeryje tą pat siūlo Augustinas Paškonis.

Tai visai nepriimtinas siūlymas. Ne užjūrio lietuviai išreikalavo tą piratišką mokestį, ne jie už jį ir atsakingi. Darbiečių vardu besidragant, bet iš esmės komunistiška, Lietuvą dabar valdanti ir skurdinanti klika mums nepripažįsta teisės į Lietuvos pilietybę — tai kodėl mes turėtume tą klika traukti iš jų pačių „prisivirtos košės“? Neseniai matėme žinutę, kad „Hayler“ laive lankėsi pats Brazauskas ir kad laivo kapitonas „nusiuderėjo“ reikalautą sumą.

Ne čia esmė. Lietuvos uoste Klaipėdoje Lietuvos valstybės pareigūnai, jos atstovai, grubiai pažeidė tarptautinio bendravimo tradicijas, tuo pažemindami Lietuvos vardą. Tą žalą išlyginti turi ne Lietuvos atmetami jos prigimtinių piliečiai, o nusikaltusi klika.

Pagaliau, jeigu padarytume kaip Skučas ir Paškonis siūlo, tai ilgai nereikėtų laukti iki dabartinės valdžios pareigūnų rastų būdą sukurti panašią padėtį ir iš jos pasipelninti. O siūsti sąskaitą dabartinei vyriausybei — kiek ji grąžino bolševikų užgrobtos nuosavybės teisėtiems savininkams? Pagalvokime blaiviai!

Vytenis Statkus
North Riverside, IL

PER DIDELĖ PRABANGA

Perskaičius lietuviškus laikraščius, susidaro įspūdis, kad Lietuvos prez. A. Brazauskas mėtė pinigų, kur nereikia.

Kodėl prezidento sargai leido iš jų panosės pavogti, turėtų džiųja „NISSAN PATROL“? Tų vietų pavogtojo užsakyta naujas automobilis Vokietijoje su prez. A. Brazauskui pritaikytais priedais jam vykti į medžiokles. Šis pirkinytis Lietuvos mokesčių mokėtojams kainuos 57,000 vokiškų markių. Kodėl jis pats už tai negali apsimokėti.

Kada Lietuvos varguoliai žmonės nesuveda galo su galu ir pensininkai skaičiuoja centus, už šią prabangą gali apsimokėti tas žmogus, kuris ji nori turėti.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

SVEIKINAME „DRAUGĄ“

Sveikiname „Draugą“ jo 85-rių metų gyvavimo proga. Sveikiname visą „Draugo“ redakciją ir administraciją, visus kitus, prisidedančius prie to didelio darbo.

Ypač džiaugiamės vyriausios redaktorės Danutės Bindokienės sugebėjimais padaryti „Draugą“ vis įdomesniu ir įvairresniu. Linkime dar daug metų sėkmingai gyvuoti ir dar daug sukaikių sulaukti.

Ilna ir Petras Dapka
Chicago, IL

SUMOKĖJOME, KAD LEISTŲ DAINUOTI

Praeitų metų pabaigoje gavome PLB laišką (pranešimą), kuriame rašoma: „Visų vienetų, vykstančių į 1994 m. Dainų šventę Lietuvoje dėsime. Kaip esate spaudoje skaitę, PLB valdyba yra atsakinga už išėjimo lietuvių dalyvavimą 1994 m. Dainų šventėje Lietuvoje. Kiekvienam šventės dalyviui bus taikomas 120 dol. negrąžinamas registracijos mokeskis...“

Neaišku, kodėl PLB valdyba pasisavino tą atsakingumą, jeigu buvo sudaryti vykstančiams į šventę komitetai, gal dėl to, kad galėtų išreikalauti po 120 dol. iš kiekvieno vykstančio.

IR VĖL SKAMBĖS VARPELIAI

JURGIS JANUŠAITIS

Sugrįžo gražusis ruduo. Baigėsi kelionės, atostogos, giminių lankymas, vasarinės pramogos, studijų savaitės, stovyklose nutilsta jaunimo klėgėjimas, užsiėmimai. Ruduo — tai naujų darbų metai. O rugsėjis — ypatingas mėnuo. Berodą LB kažkada buvo ši mėnesio paskelbusi Lietuvių bendruomenės ir švietimo mėnesiu.

Bendruomenės rūpestis liuanistiniu švietimu, jaunimo auklėjimu turėtų būti pirmieji darbai. Juk išugdyti jaunasias kartas lietuviškoje dvasioje tegali šeima, liuanistinės mokyklos ir jaunimo organizacijos.

Štai ir vėl liuanistinėse mokyklose skambės varpeliai. Į jas rinksis dar gal virš tūkstančio lietuvių šeimų vaikučių. Veiks didesniuose, o kartais ir mažesniuose telkiniuose liuanistinės mokyklos. Kaip kilnu, kaip miela, kaip širdžiai malonu, kad dar turime pasižavėjusių mokytojų, turime rūpestingų jaunų tėvų, turime LB, turime liuanistinio švietimo rėmėjų.

Ką tik ir mane, pensininką, prie Atlanto aplankė nuostabiai jautrus JAV LB Švietimo tarybos darbščiosios pirmininkės Reginos Kučienės laiškas, su vokeliu aukai ir prašymu pagal išgales paremti liuanistinių mokyklų išlaikymą.

Laiškutyje rašoma: „Vasara prabėgo ir netrukus liuanistinėse mokyklose krykštaus lietuviukai... Lietuviškos mokyklos yra mūsų visų rūpestiai ir viltys, deja, mokyklų būklė mažai mus džiugina. JAV LB krašto valdybos Švietimo tarybos troškimas yra, kad jos taptų kultūrinės ir dvasinės traukos centru...“ Toliau laiškutyje prašoma visų atverti širdis, prisidėti prie šio vajeaus bet kokia auka, kuri teiks vilčių gaivinti liuanistines mokyklas.

Ir šis jautrus prašymas, pirmininkės Reginos Kučienės užbaigiamas: „Tejungia mus visus ta

Vadinasi kiekvienas dainininkas ir šokėjas turėjome susimokėti po 120 dol., kad mums PLB valdyba leistų dainuoti ir šokti Lietuvoje!

Toliau tame rašte rašoma: „Prašome įsidėmėti, kad šventės dalyviai, apsiostojantys viešbučiuose arba pas gimines, privalo mokėti tą patį negrąžinamą 120 dol. registracijos mokestį, tačiau kitas išlaidas apsimoka patys“. PLB toliau skelbia, kad užsiregistravę 700 šokėjų ir 500 choristų, tad susidarė 134,000 dol. arba 536,000 litų. Norėtume matyti apyskaitą, ką su tais surinktais pinigais PLB valdyba yra padariusi.

Stasys Bernatavičius
Berwyn, IL

Maironio liuanistinės m-klos 1993-94 mokslo metų priešmokyklinė klasė su mokytoja Rasa Stasiulyte.

Nuotr. D. Čyvičienė

amerikietė. Bet dukraitė mandagiai atsakė: „Ponios, bet aš juk lietuvaite, mane tėveliai ir seneliai auklėjo lietuviškai, o liuanistinės mokyklos išmokė kalbos, istorijos. Aš didžiuojuosi savo kilme, dėkoju savo geroms mokytojoms, liuanistinėms mokykloms. Aš lietuvaite“. O kiek turime tokių pavyzdžių. Liuanistinių mokyklų jaunimas juk aktyviai dalyvauja skautų, ateitininkų organizacijose.

Su neužmirštama ir gilia pagarba visuomet ir aš miniu ir minėsiu pasižavėjusių liuanistinių mokyklų mokytojų, savo gyvenimą, poilsį ir meilę skiriančių mūsų jaunųjų kartų auklėjimui.

Štai ir rugsėjis. Išgirskime liuanistinėse mokyklose varpelį skambėjimą, šaukiantį mūsų krykštaujančių jaunimą į naują darbą, ugdantį jų širdyse meilę Lietuvai.

Tai mūsų, toli nuo tėvynės esančių, ateities viltys! Suglauskime visi gretas, tėvai, močiutės, seneliai, proseneliai, ar turime, ar turėjome savų vaikučių, didžiajam liuanistinio švietimo darbui. Sėkmės ir darbščiajai LB Švietimo tarybos pirmininkei Reginai Kučienei, ir tarybos nariams. O į jautrų laišką nedelsdami atsiliėpkime visi, gavę prašymą.

„LIETUVOS VAIKŲ VILTIES“ RĖMĖJAI

Aukos gautos
nuo 1994 m. sausio mėn. 1 d. iki birželio mėn. 30 d.

15 dol. K. Bradūnas, IL; J. ir P. Pakalkai, IN; F. Andriūnas, PA; J. Jevutis O'Neill, CT; S. Plėnys, IL; I. Stončienė, IL; A. ir D. Urbutis, IL; V. ir J. Gliosai, FL; A. Mažiulis, MA. S. Skobeikienė, NY; A. M. Tacilauskas, VA; Wm. Montvilo, NY; D. ir A. Špokas, CO; A. Silvinas, IL; P. Visvydas, CA; J. Masulis, CA; S. Kulvinas, CT; S. Beneckis, IL; D. Wilson, CA; A. Lukoševičiūtė, MI; A. Rukšėnas, OH; M. Jonikas, IL; M. Ruzgienė, IN; V. Maciejuskas, OH; A. Šalčius, CT; R. Narakas Case, CA;

14.25 dol. K. Vaičiūnienė, OH;
13 dol. A. ir A. Tuskenis, IL;
12 dol. K. Skaisgrys, IN;
11 dol. S. D. Surkus, MA;
10 dol. G. J. Knutson, IL; V. ir M. Raišys, WA; M. Bendoraitis, IL; J. ir J. Variakojis, IL; K. Stankus, IL; I. Mironienė, IL; A. ir R. Masiulionis, NY; S. L. ir A. Marcavage, CT; N.N., CT; E. Williams, CA; K. A. Yankoski, VA; V. Gedmintas, FL; J. A. R. ir T. J. Kapacinskis, IN; O. A. Kearn, MA; kun. V. Alekšonis, ND; C. ir E. Vaitones, MD; S. Gedvila, IL; N. Kent, CA; J. Kniupys, CA; A. Kalvaitis, VA; C. A. Latvis, NY; D. Mackalėnė, FL; V. Pačkauskas, GA; S. Mazilis, NY; A. ir E. Stančius, IL; K. Campienė, CT; P. Cienas, IA; R. Matakas, NY; W. P. Urbanas, MD; V. Vismantas, IL; N. S. Mockuvienė, CA; dr. A. Smulkstys, NJ; B. Jasešskis, IL; A. Klous, IL; D. Aukštikalnis, VA; M. Rasimas, IL; H. ir O. Moeller, NJ; V. Zebertavičius, FL; J. T. Burtin, MD; B. Rymantas, FL; R. ir M. Newman, NY; Z. Cienas, IL; F. P. Saparnis, MA; A. Rimba, MI; a.a. R. Mačionio atm.; M. Arštikys, IL; V. Petrulis, IL; J. Brazienė, IL; G. Giedraitis, IL; J. Miskevičius, IL; J. A. Aliosius, IL; D. ir V. Bindokai, IL; B. Klimavičius, IL; S. Branciulis, IL; V. Radžiukynas, IL; I. K. Vaitkienė, IL; V. Musonis, IL; D. Domarkas, IL; I. Makauskas, IL; H. Jenig, IL; J. Demereckis, IL; R. Skirius, IL; W. ir R. Gailus, IL; A. Jonikas, IL; P. Okincikas, IL; B. Prapuolenis, IL; M. Peckienė, IL; F. C. Rockaitis, IL; L. M. Shlikas, IL; Br. Blekys, IL; J. Žadeikis, IL; V. Kaminskis, IL; M. Memėnas, IL; M. Sedulius, IL; J. Juodis, FL; O. Rachunas, IN; J. Kregždė, OH; N.N., OH; M. Slabokas, OH; R. Brakas, NY; V. Muraska, PA; R. N. Zinas, PA; B. Kaslas, PA; D. Būtėnas, IL; A. Cetkauskas, IL; E. Ambrozaitis, IL; T. Rudaitytė, IL; S. Ramonas, CA; A. Ambrose, FL; J. Rastkis, OH; R. Silbajoris, OH; A. Liudžius, MA; A. Kasper, MA; K. Gričius, MA; P. ir I. Simanauškas, CT; L. Strazdas, CT; L. Beleckis, NY; A. F. Klimas NY; J. Briedis, MI; P. M. Ruikis, IL; L. Vilimienė, IL; W. Abramikas, IL; S. Henson, IL; R. ir J. Ruginis, IL; A. Petraitis, IL; J. Jasutis, IL; Z. Sinkėvičius, IL; N. Burstein, IL; kun. L. Musteikis, FL; A. P. Petraitis, NY; H. Miklas, NY; T. Alekšonis, MA; F. Masaitis, CA; J. V. Baltadonis, PA; S. Cirul,

DRAUGAS, penktadienis, 1994 m. rugsėjo mėn. 2 d.

5

KY; S. Lawatsch, MI; H. Kolosovas, IL; G. Musteikienė, IL; J. Tamaševičius, IL; H. Kernagis, IL; J. Baltrašius, CA; R. T. Barauskas, CA; A. ir F. Galdikai, CA; E. Vencukas, CA; J. Poškienė, NY; G. Vidmantas, NY; T. J. Pankus, IL; A. Strijauskas, FL; P. Karosas, CT; A. E. Balilionis, PA; F. P. Laurinaitis, ME; A. Juškėnas, IL; J. ir M. Juška, IL; A. Katelė, IL; A. Galinaitis, IL; J. L. Dean, OH; T. Brazaitis, OH; E. Kazakauskas, PA; J. Gillies, TX; M. Narusevicius, NJ; M. Macys, NJ; R. ir G. Garbus, KS; P. Peskaitis, IL; A. Sema, IL; A. Kuliešis, IL; S. Balyš, MI; K. Šeštokas, NJ; A. ir D. Barzdukas, VA; Mrs. D. Martinkus, MO; J. Tamulis, MA; E. Brazas, IL; L. Kisieliū, CA; J. Matulaitienė, NY; S. Draugelis, NY; L. Bagdonas, OR; E. Mazuraitis, AR; L. Matonis, PA; A. Bitinas, IL; I. Sienas, IL; A. ir G. Radžiai, MD; S. B. Kikilas, IL; B. Sirvinskas, CA; E. Shaltes, CA; V. Saras, CA; G. M. Dennis, CA; D. Sanders, HI; P. Stoncius, IL; I. Makstutis, IL; G. Balchunas, IL; W. ir R. Gorski, CA; S. Barauskas, CA; V. Ruokis, NY; K. V. Lapinas, NY; J. Gelumauskas, CT; S. Žukauskas, IL; J. P. Petrusaitis, IL; kun. R. Krasauskas, CT; J. Tamasauskas, CT; V. Paluilis, NY; M. Grauzinis, IL; V. Juodeika, PA; T. Navickas, ID; A. Karmuza, CT; M. Noreika, CT; K. Saudargas, AR; A. ir M. Vaitkus, CA;

7.50 dol. H. R. Moses, IL;
7 dol. J. ir L. Wishman, NY; G. ir M. Michalski, NY; R. V. Starinskaitė, CA;

6 dol. N.N., IL;
5 dol. V. Kondrotas, NY; E. ir R. Ziurys, Jr., CT; A. Lemberas, IL; A. A. Kiskis, CA; L. Atkočiūnienė, IL; L. M. Birmantas, IL; R. Petrauskas, IL; Z. Petrauskienė, IL; H. Ruzas, IL; P. P. Narutis, IL; V. ir B. Motusis, IL; O. Lukienė, IL; R. Rimkus, IL; B. Martus, IL; V. Dapsis, CA; J. Prakapas, CA; B. Burba, OH; V. Staskevicius, NY; S. A. Kurpakus, PA; S. Tickus, IL; A. Arnashus, IL; T. Bakanas, PA; V. Matulionis, OH; J. Miliuskienė, MA; J. Deksnys, CT; A. Verikas, WI; R. ir D. Valodka, FL; M. Sušinskas, CA; A. ir A. Butkus, CA; A. J. Grushas, OH; B. V. Gedvilienė, OH; D. Uogintienė, CT; O. Petravičius, WI; O. Čerškienė, MI; D. Wailonis, CT; J. Cernius, CA; A. ir E. Paulukonis, CA; B. Janauskas, CT; V. Paviličius, IL; E. Janulis, OH; M. Žymantas, CA;

3 dol. C. Piliponis, IL;
2 dol. N.N., FL;
1 dol. I. Žilionis, IL; N.N., IL.

„Lietuvos Vaikų Vilties“ komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams, kurių dėka galima suteikti specifinę ortopedinę pagalbą Lietuvos vaikams su palaužtais sparneliais, gražinti viltį savarankiškesniam vaikystės gyvenimui.

A.†A.

JULIUS NESAVAS

Mirė 1994 m. rugpjūčio 11 d., sulaukęs 89 metų.

Gyveno Redford, Michigan, buvo ilgametis „Draugo“ dienraščio skaitytojas.

Ilsėkis ramybėje!

A.†A.

JADVYGAI GARTIGIENEI

mirus, jos dukras — VANDĄ, MARYTĘ, ELENA, IRENĄ ir JADVYGĄ, bei sūnų RICHARDĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija Mickevičienė
Adomas Mickevičius
Tadas Mickus
Andrius Mickus
Gražina Ward
Vytautas Mickus su šeimomis.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. — 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

We Ship UPS

312-434-9766

Užsilimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai
Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!
2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pirmadienį, rugsėjo 5 d. „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuvė nedirbs, nes šiame krašte švenčiama Darbo diena (Labor Day). Dėl tos priežasties dienraštis antradienį, rugs. 6 d., neišeis. „Draugo“ laida išeis tik trečiadienį, rugsėjo 7 d. Linkime visiems savo skaitytojams, rėmėjams ir bendradarbiams poilsingos „Darbo dienos“!

Neužmirškite! ALTo Čikagos skyriaus gegužinė rengiama rugsėjo 5 d., pirmadienį, Darbo dieną Anio ir Aldonos Grinių sodyboje, 15904 – 143rd St., Lockport, IL. Be maisto, baro ir dovanų paskirstymo, bus ir politinis pranešimas, asmens, ką tik grįžusio iš Lietuvos. Gegužinė bus pradėta 12 val. d. vėliavų pakėlimu. Nuo Marquette Parko bažnyčios 11 val. ryte išvažiuos autobusas. Registruokitės šiais tel. (312) 434-3713 arba (312) 434-4645. Savo atsilankymu paremkite ALTo veiklą.

Naslių, nasliukų ir pavienių klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 9 d., 1 val. po pietų, Kojak salėje, 4500 S. Talman. Po susirinkimo bus vaisės.

Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje gavo laišką iš Danielos Lozoraitienės. Ji dėkoja už gedulo parašų knygą, mirus a.a. ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui: „Brangieji mano! Noriu nuoširdžiai padėkoti už jautrius užuojautos žodžius ir gražų dėmesį – knygą, kurią gavau iš Jūsų. Aš ją saugosiu su meile. Šio skausmingo gedulo metu man yra labai brangus ir svarbus dvasinis artumas visų mano vyro artimų ir ištikimų draugų“.

Lietuvių Gydytojų sąjungos suvažiavimo, turėjusio vykti š.m. Darbo šventės savaitgalį – nebus. Suvažiavimas nukeliamas į ateinančių metų Memorial dienos savaitgalį.

x Garsiausias Lietuvos estradinių dainų atlikėjas Stasys Povilaitis vienintelį kartą Čikagoje koncertuos rugsėjo 10 d. Jaunimo centro kavinėje. Pasirodymo pradžia 8 val. vakaro. Vietų čia nėra daug, tad patartina jas rezervuoti, skambinant Ed. Šulaičiui, 708-652-6825.

(sk)

x Ieškoma Antano Klupšo, mirusio 1940 m., palaidoto Šiaulių kapinėse, **giminaitis** iš Čikagos, kuri jo kapą lankė prieš du metus. Prašau parašyti: Vladas Petravičius, Papilės 4, Šiauliai, Lithuania, tel. 32471.

(sk)

x A.a. Juozo Kavaliūno prisiminimui Adolfiną Kavaliūnienę per „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetą Lietuvos našlaičiams paaugojo \$30. Komitetas našlaičių vardu dėkoja.

(sk)

x Dr. Ona ir Adolfas Baliūnai rūpinasi Lietuvos našlaičių ir nelaimingų vaikų likimu. Per „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetą paaugojo \$50. Komiteto adresas: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

Ateinanti pavasarį bus 50 metų nuo Lietuvių meno ansamblio „Dainava“ įkūrimo. Numatyta sukaktį paminėti iškilmingu koncertu. „Dainavos“ ansamblis kviečia visus buvusius ir dabartinius dainaviečius bei dainą mylinčius lietuvius į pirmą šio sezono repeticiją, kur bus pradėta ruošti tam specialiam koncertui. Pirmoji repeticija įvyks antradienį, rugsėjo 6 d., 7:30 val. v. Jaunimo centre. Ansambliui tebevadovauja jaunas, talentingas muzikas Darius Polikaitis.

Dėl susidėjusių aplinkybių atšaukiama Liet. Krikščionių demokratų sąjungos Čikagos skyriaus gegužinė išvyka, numatyta rugsėjo 11 d. Lydijos ir Vlado Šoliūnų sodyboje, Willow Springs, IL. Šiais metais iš viso gegužinės nebus, kaip praneša skyriaus valdyba.

Gintaras Karosas, Lietuvai pagalbos siuntų „Viltis“ bendrovės Bostone vedėjas, rugpjūčio 19-21 dienomis savo firmos reikalais lankėsi Čikagoje, Cicero ir Lemonte. Jis čia papasakojo apie jo sukurto „Lietuvių sodybos“ planuojamą atidarymą, įvykstantį rugsėjo 24 d., 368 W. Broadway, S. Bostone. Į šį atidarymą atvyksta Vilniaus Arkikatedros Bazilikos parapijos klebonas ir kartu Vilniaus kunigų seminarijos rektorius monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas. Svečias iš Bostono, kuris anksčiau plačiai reiškėsi Amerikos lietuvių jaunimo organizacijose, čia taip pat papasakojo ir apie jo įstaigos naują programą „Vilties dovaną“, kuria yra šelpiami labiausiai paramos reikalingi Lietuvos žmonės.

Atitaisome: „Draugo“ rugpjūčio 31 d. numerio A. Liekio atkarpoje „Lietuvių tautos antiokupacinė rezistencija“ yra parašyta Adolfas Eidintas, turėtų būti – Eidimtas.

x Ieškomas Stasys Knašas, gyv. 363 Washington Ave. 61, Miami Beach, FL 334. Jis pats, arba apie jį žinantys, praneškite seseriai: Jadvyga Knašaitė Beniušienė, Avižliai, Ventos paštas, Akmenės raj., Lithuania; arba skambinkite: tel. 312-436-8361 Laima, 312-476-8651 Dalia.

(sk)

x TRANSPAK TALPINTUVAI į Lietuvą su siuntiniais siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams – air cargo. Pervedami pinigai doleriais. Pasirinkimas maisto siuntinių nuo \$29 iki \$98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629**, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Akių, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627, dirbą su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

SVEIKINIMAS „DRAUGUI“

Su nuoširdžiu dėkingumu Dievo Apvaizdai, Tėvams Marijonams ir Jums bei Jūsų maloniems bendradarbiams, rėmėjams ir skaitytojams švenčiame išeivijos dienraščio „Draugas“ 85-ųjų metų sukaktį. Per šiuos ilgus metus „Draugas“ vienijo po visą pasaulį išsisklaidžiusią išeiviją, puoselėjo krikščionišką-lietuvišką kultūrą, skatino vieningam darbui dėl išeivijos ir Lietuvos gerovės.

Šios gražios sukakties proga sveikinu Jus ir visus Jūsų mielus bendradarbius, linkėdamas ištvermės ir Dievo palaimos Jūsų prasmingame darbe.

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje,

Paulius A. Baltakis, O.F.M.

Išeivijos lietuvių katalikų vyskupas

LAIMINGASIS DRAUGO FONDO NARYS

Didžiojo Draugo fondo vasaros lėšų telkimo vajeus laimėjimo – kelionės lėktuvu į Lietuvą ir atgal traukimas įvyko 1994. VIII.31. „Draugo“ redakcijos patalpose. Laimės traukime dalyvavo kelionės mecenatai Vytas ir Aleksas Lauraičiai, American Travel Service savininkai, „Draugo“ vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė ir Draugo fondo direktorių tarybos pirmininkas ir išdinininkas Bronius Juodelis.

DIDELĖ PARAMA LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

JAV LB Krašto valdybos leidžiamame biuletenyje nr. 7 (š.m. rugpjūčio 22 d.) rašoma apie a.a. Marijonos Slabokienės testamenteini palikimu suteiktą paramą Lietuvių bendruomenei. Palikimas paskirstytas taip: JAV LB Krašto valdybai; JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų tarybai ir Pasaulio lietuvių bendruomenės fondui. Palikimo suma: 350,000 dol., o kiekviena šių LB institucijų gauna lygų trečdalį.

Marijona Slabokienė gimė Rygoje 1905 m. (lietuvių Kletkų šeimoje). Mirė 1992 m. St. Petersburg, FL. Biuletenyje rašoma, kad „A.a. Marijonos Slabokienės auka lietuviybės išlaikymui ir jos pasitikėjimas Lietuvių Bendruomene buvo ypač reikšminga paskata JAV LB Krašto valdybai ir tuo patiu svarbi parama JAV LB Krašto valdybos atliekamoms darbams“.

Mūsų Operos choras po vasaros atostogų vėl pradeda repetijas rugsėjo 9 d., 7:30 val. vak., Jaunimo centre. Valdyba kviečia ir naujus asmenis, kurie galėtų dainuoti chore, įsijungti nuo pirmos repetacijos. Bus pradėta repetuoti „Perlų žvejas“, kurie bus statomi pavasarį Morton mokyklos salėje. Ypač kviečiame senesni atvykusius iš Lietuvos, nes jų tarpe yra gerų dainininkų, kurie tikrai galėtų ir šiame chore dainuoti.

Dr. Jonas ir Janina Šalnai, Portage, WI, atsiųsdami „Draugo“ prenumeratą ateinančioms metams ir laimėjimo bilietėlių šakneles, pridėjo 200 dol. auką dienraščiui paremti. J. ir J. Šalnai dažnai parodo savo dosnumą „Draugui“, įvairiomis progomis, o ir be progų, paremdami jį stambesne auka. Reiškiamo jiems nuoširdžią padėką.

x Vytauto Didž. šaulių rinktinė rengia gegužinę paramą Lietuvai leidžiamą šaulių žurnalą „Trimitas“. Gegužinė įvyks sekmadienį, rugsėjo 4 d. 12 val. Šaulių namuose. Geras, sesių pagamintas orkestras, veiks turtinga loterija ir baras. Maloniai kviečiame visus dalyvauti ir paremti šaulių žurnalą „Trimitas“. Šaulių rinktinė.

(sk)

x Jei reikalinga įsigyti vairavimo teisės (IL Driver's License) – kreipkitės į Ed. Šumana, tel. 1-708-246-8241.

(sk)

Laimingą bilietą ištraukė Danutė Bindokienė. Laimė atiteko JAV LB Grand Rapids apylinkėi, kuri su 200 dolerių š.m. balandžio 4 d. įstojo per Vytautą Kamantą į Draugo fondą.

Beliaka tik palinkėti LB Grand Rapids apylinkės atstovui laimingos kelionės į Lietuvą.

Br. Juodelis

ŽINYNO TALKININKAI

„Amerikos lietuvių biografijų žinyno“ rengėjai džiaugiasi, kad „Draugo“ skaitytojai atkreipė dėmesį į š.m. rugpjūčio 18 d. numeryje paskelbtą pasikalbėjimą su Mokslo ir enciklopedijų leidyklos Vilniuje redaktorium dr. Antanu Balašaičiu. Keletas skaitytojų jau atsiliepė į jo kvietimą siųsti žinias apie veiklius ir savo profesijoje pasižymėjusius tautiečius. Ilgametis Čikagos aukštesniosios liuanistinės mokyklos mokytojas Juozas Masilionis įteikė 5 jau mirusių kolegų biografijas. Redaktoriui dėkoja ir inžinierius dr. Jurgius Gimbutis iš Arlingtono, MA. Šis J. Kapočius leistos „Lietuvių enciklopedijos“ statybos skyriaus redaktoriui atsiuntė pluoštą daugiausia jo paties straipsnių kopijų apie 10 inžinierių ir veikėjų (kai kurie jau mirę). Į talką žinynei įsijungė taip pat inž. Vytautas Peseckas iš Beverly Shores, IN, Stasys Pangonis iš Omahos, NE, Aldona Prapuolenytė iš Putnamo, CT, A. Vitaragis iš Daytona Beach Shores, FL. Laukiama ir atsakymų į anketas. Žinyno išsamumas priklausys ne vien nuo rengėjų pastangų, bet ir tautiečių atsiliepimo dalyvauti jame, suteikiant reikiamą žinių.

Antanas Balašaitis

„Chicago Tribune“, penktadienį, rugsėjo 19 d. laidoje, „Tempo“ skyriuje buvo straipsnis apie „Those Darn Accordions“ 10 narių akordeonistų grupę iš San Francisco. Grupė grojo JAV vidurvakariuose šią vasarą ir užsuko į Čikagą. Grupė būdinga tuo, kad sutraukia įvairius mėgėjus ir klausytojus – ji groja visokiausią muziką, nuo polkų ligi roko muzikos. 1990 m. grupė pasirodė tarptautiniame akordeonistų konkurse Italijoje ir vieno dalyvio buvo pakviesti į Lietuvą. Už dvejų metų grupė nukels į kitą tarptautinį festivalį – Vilniuje. Grupės dėka, akordeonas buvo įrašytas kaip San Francisco oficialus instrumentas.

Amerikos lietuvių komitetas, kuris rūpinasi Illinois valstijos gub. Jim Edgar perrinkimu kitam terminui, posėdžiavęs Lemonte. Iš kairės (I eil.): Danutė Milunas, Vladas Andrijauskas, Regina Andrijauskienė, Maria Donskienė, Birutė Vindašienė; II eil.: Regina Kučienė, Nijolė Maskaliūnienė, Elena Kėžlienė, Regina Narušienė, Pranas Jurkus, Anatole Milunas ir Eglė Novak.

„Saulutės“ narės po rugpjūčio mėn. įvykusio susirinkimo. Sėdi iš kairės: Dana Dirvonienė, Vida Maleiškienė, Dana Šlenienė, Eugenija Barškėtienė, Birutė Kožienė; II eil.: Aušra Saulienė, Aldona Ješmantienė, Marytė Černiūtė, Rūta Šmulkštienė, Milda Šatienė, Jūra Gvidienė, Genė Mikienė, Indrė Tījūnėlienė.

Nuotr. Ramintos Lapsienės

AR LF ATSILIEPIA Į LAIKO REIKALAVIMUS

MARIJA REMIENĖ

Lietuvis yra darbštus, taupus, brangina darbą ir saugo sunkiai uždirbtą turtą. Bet kartu lietuvis brangina ir kūrybą, ypač jei tas pinigas gali ką nors prasmingo igyvendinti. Išeivijai buvo aišku, kad tik bendromis pastangomis bus įmanoma išlaikyti savo lietuvišką švietimą ir kultūrą.

Lietuvių fondas ir tapo ta neišsėnkanti finansinė jėgainė kultūriniam ir švietimo reikalams. Neabejotina, kad LF paliks išeivijos istorijoje gilius pėdsakus. Be LF paramos lietuvių bendruomenės veikla būtų labai sunki. Vien tik šeštadieninėms lietuviškoms mokykloms kasmet yra skiriama 30,000 dolerių, 1994 m. LB. Švietimo tarybai buvo paskirta 46% skirstomos sumos. Su fondo parama šiandien lietuviškai mokosi jau iš paruoštų vadovėlių, savo išvaizda panašių į amerikiečių, iš kurių jie kasdien mokosi vietinėse mokyklose. Nauji vadovėliai ir pratimų sąsiuviniai yra paruošti taip, kad jau trečios kartos lietuviui suprantami. Kasmet LB švietimo taryba išleidžia nemažai naujų vadovėlių ir net vaizdajuosčių, pritaikytų kiekvienam skyriui. Visi tie leidiniai nebūtų įmanomi be fondo paramos. LF remia lietuviškų mokyklų mokytojų studijų savaites. Pastoviai remia LB

Socialinio skyriaus plataus masto darbus. LF parama išlaikoma Pasaulio lietuvių archyvas Čikagoje Jaunimo centre. Parama teikiama Lituanistinio tyrimo centrui taip pat Čikagoje. Lituanistinės katedros įsteigimui Illinois universitete LF įteikė 80,000 dolerių. Gal ne daug kas žino, kad antrus metus LF skiria paramą lietuviškam švietimui palaikyti Gudijoje, Lenkijoje, Moldavoje, Rusijoje, Rytprūsioje, Sibire, Ukrainoje, Vengrijoje. Tuo tarpu P. Amerikos kraštus Argentina, Brazilija, Urugvajus, Kolumbija ir Venesuela – LF remia jau daug metų.

Daugeliu atvejų sunku surasti reikiamą sumą svarbiame projekte, tuomet ateina LF į pagalbą, pvz., „Lietuvių egzodo“ literatūrai paruošti ir išleisti. Visas išlaidas (100%) padengia LF. Ne visus projektus ar kultūrinius įvykius LF gali paremti milžiniškomis sumomis, bet visada jos buvo reikšmingos, užtikrinamos bent minimumą, pvz., Čikagos lietuvių operų spektakliai, moksliniai-kultūriniai simpoziumai, meno parodos, muziejai, šokių ir dainų šventės, teatrai ir teatrų festivaliai, tautinių šokių ir dainų ansambliai. LF finansuoja kasmetines lietuvių rašytojų literatūros premijas (2,000 dol.) ir LB Kultūros tarybos premijas, remia grožinės literatūros leidinius. LF rėmė tai, kas išlieka ir ko nebuvo galima atlikti okupuotoje Lietuvoje. Tikiu, kad yra išeivijoje tautiečių, kurie neįvertina fondo, nes tik 6,700 yra LF nariais. Gal kitiems atrodo, kad daugelis dalykų patys savaime atsiranda, be aukos ir pastangų.

Mūsų išeivijos visuomenė tirpsta svetimtaučiu jūroje. Išaugęs jaunimas lietuviškoje aplinkoje ir baigęs lietuvišką mokyklą, sukūręs kad ir lietuvišką šeimą, šaltai žiūri į lietuvišką veiklą. Nematome jų pavardžių aukotojų tarpe, nekreipia dėmesio į prašymus aukoti. Visų lietuviškų organizacijų yra vienas ir tas pats rūpestis – patraukti jaunesniąją kartą į savo tarpą, sudominti juos lietuviška veikla. Organizacijų

suvažiavimuose skelbiame nutarimus, kad išeivija nesilikviduoja ir turime remti savo kultūrą ir švietimą. Tačiau dr. Antanas Razma jau 1975 metais numatė, sakdamas: „Jei mes suspėsime iš vyresniosios kartos pinigų surinkti, būsim laimingi“. Vyresnioji – nepriklausomybės laikų karta, dabartiniai pensininkai ir daugelį iškeliavusių anapus, buvo tie dosnūs aukotojai fondui ir kitiems lietuviškiems reikalams.

Tačiau LF eina su gyvenimu ir ieško naujų kelių. Vadovybė stengiasi įvairiais būdais patraukti jaunesniąją kartą į LF eiles, pvz., ruošiant aukšto lygio koncertus ne tik Čikagoje, bet per savo įgaliotinius didesniuose lietuviškiuose reikalams. Buvo rengiami vajeus pokyliai šauose salėse specialiai patraukti jaunuosius profesionalus. Visa tai prisidėjo prie LF populiarinimo ir stiprinimo, bet nepri-traukė jaunesniųjų.

1993 m. Kaledų šventių proga fondas apdovanojo rašymo reikmenimis su LF logo kiekvieną mokinį, lankančią liuanistinę mokyklą. Tie patys mokiniai buvo apdovanoti ir Vasario 16-tos dienos proga, vis su priminimu apie LF. Visi tie mokiniai parsinešė namo LF dovanėles ir turėjo atkreipti savo tėvų dėmesį. Bent taip tikėjosi LF vadovybė. Praėjusi gegužės mėnesį fondo valdyba išleizė 700 laiškų visiems, liuanistinės mokyklas lankančioms vaikų tėvams su kuklia jiemis pritaikyta dovanėle. Laišku buvo kviečiami jauni tėvai tapti LF nariais, o esantys, (nors tokių yra mažai), padidinti savo įnašus. Iki šios dienos dar niekas neregavo, ir aukų negauta, o tuo tarpu aukos atėjo iš visai kitur: sulaukėm 4 naujų narių, lietuviškai nekalbančių, spėjama – turinčių lietuvišką šaknis.

Kažin, kas gali surasti tokį receptą ir patraukti jaunesniuosius, ypač profesionalus, aukoti ir dirbti lietuvių. Man atrodo, kad tik šeima, tėvai turi įtakos į jų mokėjimą lietuviškai kalbėti ir į jų veiklą bei aukas. Tik tėvų dėka turime LF ir LB čia gimusius, kaip Dainą Kojelytę, Vytą Narutį, Saulių Čyva, Vytenį Kirvelaitį, Ramoną Stepovičiūtę ir dar vieną kitą kitoje organizacijoje. LF vadovybė nenustoja vilties ir ruošia jaunimą, kuris netrukus galės pavaduoti fondo pradininkus ir tęsti tą darbą daug metų.

Pagal tradiciją, rugsėjo ir spalio mėnesiais Lietuvių fondas skelbia aukų bei naujų narių vąj. Gera proga pasinaudoti tuo kvietimu, įsijungti į šią prasmingą organizaciją, tapti jos nariais, ar esančius – padidinti savo įnašus.

L. fondas renka pinigus ne vien dėl pinigų sukaupimo. Šiandien daugiau, negu bet kada anksčiau, LF remti reikia išeivijos švietimą, kultūrą ir jaunimą. Lietuvių išlikimas už Lietuvos ribų yra mūsų visų pareiga.

Auka „Draugo“ paramos fondui— yra lietuviybės laidas atities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.